Yarım Ay

No. 73

15 Kuruş

15 Şubat 1938

◆YARIM AY◆

15 Günde Bir Çıkar Edebî - ilmî - ictimaî Mecmuadır.

İdare Merkezi : İstanbul, Sirkeci Ebussuud Caddesi No. 1-3

RESİMLİ AY MATBAASI T. L. ŞİRKETİ.

Abonman Şartı : Türkiye için { 6 Aylığı : 175 Kr. / 12 „ 350 Kr. Ecnebî için {Yıllığı 1 İngiliz Lirası

Telefon : **23607** *Telgraf adresi :* **Resımliay** *Posta Kutusu :* **629**

Rica : *1)* İdare işlerine ait muhaberelerin: **Resimli Ay Matbaası T. L. Şirketi İdare Müdürlüğü**

Yazı „ „ „ : „ „ „ **Yazı** „

Bilmece „ „ „ : „ „ „ Bilmece Memurluğu

adreslerine yazılması.

2) Bilmece zarflarına 6 kuruşluk pul yapıştırmağa lüzum yoktur, bunların zarflarını açık gönderiniz, o zaman yalnız 1 kuruşla gelir.

İhmal etmeyiniz...

"LINIA„ Kemeri istirahati temin, yağlanmayı men eder ve harekelinize gençlik verir.

Yalınız :

J. ROUSSEL de satılır.

İSTANBUL : Tünel Meydanı No. 12

20 Numerolu katalogumuzu isteyiniz, bedava gönderilir.

Halka, sıhhati ile alâkadar o masın öğütleyen, hastalıklara karşı alınacak ilk tedbirleri öğreten (Lokman Hekim) adlı güzel bir aylık mecmua neşreden :

Dahilîve Mutehassısı

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah saat (9 - 12)ye kadar hakikî fıkaraya bakar Kışlık Telefon: 21044 Muayenehane ve ev telefonu 22398.

Okuyucularımıza sayın doktoru ve değerli mecmuasını tavsiye ederiz

POUDRE

EUPNEUTIQUE

M. ALİ

Nefes Kapalılıklarına Kat'i Şifadır.

KALMOPON

Grip, Romatizma, Baş ve Diş ağrıları, Dismenore denilen kadınların âdet sancılarını, Nevralji ve bütün ağrılara kullanılır.

Al Bayrak Ecza Deposu - İstanbul

DİKİŞ MAKİNASI

BİSİKLET

GRAMOFON

VE BİLUMUM MAKİNA ALETLERİNİZİ

YALINIZ

ZYGOMALA

MAKİNA YAĞI İLE

YAĞLAYINIZ

ASMA ALTI, VOLTO HAN N: 9

TEL. 22878 İSTANBUL

RESİMLİ AY

Şubat 1938 – Sayı 24

En çok okunanan ve sevilen yazıcılarımızın : Birçok MAKALE - HİKÂYE - RÖPORTAJ - TERCÜMELERİ ve ROMANLARI ile BOL RESİMLİ olarak çıkacaktır.

—Mutlaka Alıp Okuyunuz!—

"Resimli Ay„ Türkiyenin En Olgun Aylık Mecmuasıdır.

EFELER

Ragıp Şevkinin fevkalâde müheyyiç bu millî romanı (RESİMLİ AY) da devam ediyor. Mutlaka takibediniz.

UNIV. BIBL. TÜBINGEN

ZF 699 - 73/84

15 Günden 15 Güne:

Başvekilimizin Gazetecilerle Hasbihali

İkincikânun ayı içinde, yurdumuzda geçen önemli hâdiseler arasında, İstanbul gazetecilerinin Yalovada Başvekil B. Celâl Bayar ve Dahiliye Vekili B. Şükrü Kaya ile yaptıkları samimî toplantıyı da kaydedebiliriz.

Yaşadığımız bu büyük medeniyet asrında; makineleşmenin, akılları durduracak bir surette artması.. siyasî ve içtimaî inkilâbların, ihtilâfların biribirile boğuşması devrinde matbuatın değeri birkat daha artmış.. vazifesi ise o nisbetde nezaket ve müşkülât kesbetmiş bulunuyor.

Bu itibarla hükûmet erkânımızın gazetecilerle vakit vakit bir araya gelmeleri.. Yurdun iç ve dış siyasası hakkında onlara en doğru bilgi ve direktifleri vermeleri, çok güzel bir sistemdir.

Sayın Başvekilimizi, bu güzel teşebbüslerinden dolayı candan tebriki en zevkli bir vazife biliriz.

Cumhuriyet hükûmetinin, bu sahada kendisine düşen vazifeyi yaparken, gazetecilerden, nezih, yurtsever, dürüst, kısaca iyi bir gazeteci olmalarını istemesi kadar muhik birşey olamaz.

İyi bir gazete ve iyi bir gazeteci ne demektir?

Cemiyet içinde hürriyet denilen yüksek kıymeti yaşatacak en mükemmel vasıta, hakikî bir istiklâl içinde sırf millî menfaat endişesile vazife gören müstakil gazetedir.

Bu nevi gazete, kenisine emanet edilen hürriyetin, ödevin ağır mesuliyetini duyduğunu ve buna lâyık olduğunu isbat edebilmelidir. Hürriyeti; her tarafta kusur aramak, zemmetmek, betbinlik neşretmek şeklinde anlayacak olursa, emanete lâyık olmadığını gösterir. Tenkit hakkına sahip kalabilmek için, bunu müsbet surette ve cemiyet için fayda temin edecek yolda kullanabilmek lâzımdır.

Havadisçilik gayreti bakımından da bir kısım gazetelerin, cemiyet için lüzumlu ve faydalı ölçüyü bir tarafa bırakarak ânî heyecan ve alâka uyandıracak boş haberlerle sütun doldurdukları görülüyor. Böyle bir gidiş te, gazetecilik aleyhine haklı tenkitler uyandırıyor ve gazeteye karşı takyitli tedbirler almak yolundaki temayüllerin, halkın gözünde de doğru ve haklı görünmesine sebep oluyor.

Bu tenkitler gözleri o kadar işgal ediyor ki, gazeteciliğin bir memleket içinde oynadığı faydalı roller bile unutuluyor. Gazetecinin feragatli ve fedakârca çalışmasındaki kıymet gözden kaçıyor.

Gazete, bu nevi hatalarını görmemek ve bunlarda da ısrar etmekle; kendini yıkmak istiyenlerin eline devamlı surette silâhlar veriyor. Mesleğin itibar seviyesini düşürüyor; itimat ve hürmete lâyık görünmek suretile temin edebileceği faydaları elden kaçırıyor.

Gazetelerin ilk vazifeleri, kendi aleyhlerindeki haklı tenkitlerin sebeplerini ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Bir gazetenin neşrinden mesul olan adamlar, muhitlerindeki duygulara karşı kör ve sağır kalmamalıdırlar. Havadis toplayacak adamlar, bu havadisin manasını kavrayacak ve doğru, dürüst yazacak.. meslekî ve vicdanî mesuliyetlerini takdir edebilecek kudrette olmalıdır. Bu bakımdan bütün gazetelerin istihbar heyetlerinin seviyesi yükseltilmeye muhtaçtır.. Gazetecilere verilen maaşlar, üzerlerine bu kadar ağır mesuliyetler ve zahmetler alan adamları memnun edecek seviyede olmalıdır. Her gazete sahibi, kendisine emanet edilen tenkit hak ve hürriyetinin mesuliyetini, her adımda duymalı ve duyduğunu göstermelidir.

Eğer umumiyetle bütün dünya gazetecilerinde tesadüf edilen bu noksanlar tashih edilmezse, hatıra gelecek fikirler şunlardır: Tenkit hakkı gibi bir silâh neden hususî ellerde kalsın? Gazetelerin mübalâğalı, ifratlı yazılarına, hakikate uygun olmayan haberlerine, yanlış ve zararlı tefsirlerine neden tahammül gösterilsin?

Kendilerine emanet edilen silâhı kullanmasını bilmiyenler ve fena kullanan-

— Arkası 23 üncü sayfada —

HEYECANLI BİR ELBİSE PROVASI

1 — Bay Ercüment müthiş gıdıklanırdı. Bu yüzden (Gıdık) soy adını almıştı. Basın Kurumu balosuna davet edilince bir fırak ısmarlamak mecburiyetinde kaldı. Bu illetini bilmiyen terzi, ölçüsünü alırken...

2 — Suratına yapışan tokatla neye uğradığını anlıyamadı. Karın ölçüsünü almak istediği sırada, terzihane içinde müthiş bir koşmaca oyunu başladı. Elindeki metre ile müşteriyi durdurmak

3 — İsterken, metre ikiye ayrılmış ve müşteri büyük bir taraka ile döşemeler üzerine yıkılmıştı. Terzi, kopacak kıyameti beklerken müşteri, özür dileyip illetini anlatmağa başladı.

4 — Bu badireyi ucuz atlattığına sevinen terzi, derhal dahiyane bir tedbir buldu. Bay Gıdığın kollarına, ayaklarına en ağırütüleri asınca ölçüyü almak müyesser oldu.

SEVGİ HIRSIZLARI

Bundan birkaç yıl önce küçük bir köy kızı ile dost olmuştum. Yusyuvarlak vücudu, kızıl yanakları, iri yeşil gözleri vardı. Uçları küçük altınlar ve mavi boncuklarla süslü, bir omuzdan bir omuza ince saç örgüleri, bu küçük kıza şık bir Van kedisi sevimliliği veriyordu.

Küçük dostumun - kızdığı zamanlarda - dudakları açılıp ta minik beyaz dişleri arasından öyle bir küfür edişi vardı ki, eminim sözlerini en kenar sokak delikanlıları işitseler, kızarmaktan kendilerini alamıyacaklardı.

— Ayşe çabuk sil ağzını, dudakların simsiyah oldu!

Ya kolunu dudaklarına götürür; ya da ceketinin ucu ile ağzını temizlemeğe çalışırdı.

— Bak, bu fena sözleri işittiğim için benim de kulaklarım kararır gibi oluyor. Ben de temizleneyim.

Der, mendilimi çıkarırdım.

Ayşe, o kadar anlayışlı bir çocuktu ki.. onunla tanıştıktan üç gün sonra o da, bir bez parçası bularak mendil yerine kullanmağa başladı.

Mektepten ne kadar yorgun dönsem taşlıkta Ayşenin renkli yüzünü, mavi boncuklu saçlarını görünce neşelenir; akşam saatlerinde onunla konuşmak bana tatlı bir dinlenme verirdi.

İkimiz de biribirimize iyice alışmıştık. Ayşe evsahibime köyden misafir gelmişti. Oturduğum evin iki kızı vardı. Ayşe ile ahbaplığımın ileri vardığını görünce çocuğu epeyi alakoydular. Zaten o da gitmek istemiyordu.

Ayşe iki şeye fazla düşkündü;

Küfür etmeğe,

Gelin olmağa!..

Birincisinden kesildi. Çünkü o da beni çok sevmişti. Bana yaranmak, dostluğumu kaybetmemek için, onca pek büyük olan bu fedakârlığa şiddetle lüzum vardı.

İkincisinden vazgeçip geçmediğini ise, şimdi bilmiyorum. Ve bunları yazarken içimde mahiyeti bambaşka bir ezginlik duyar gibiyim.

Babası, her salı pazara inişte eve uğrar, kızını götürmek için bir hayli dil dökerdi. Fakat o, oturduğum koltuğun ucunda yere çömelerek kolları ile bacaklarımı kilitler: «bırakma beni gı» diye yalvarmağa başlardı. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse Ayşenin gittiğini ben de istemiyordum. Fakat ne çare.. biz, biribirimizin hayatından iki yolcu gibi gelip geçmeğe mahkûmduk.

Ayşe benim yüzümden köye gitmek istemiyordu. Bir salı günü evdekilerle kararlaştırdık. Ben vaktinde mektepten dönmedim. Yolumu gözleyen Ayşeye:

— Haydi Hocanımı aramağa çıkalım. O sığır dönüşünden korkar. Mandaları, inekleri sokakta görünce gelemez!

Demişler. Babası, şehirden çıkılacak şöse ucunda hayvanı ile bekliyormuş. Ayşe plânın farkına varınca çok huysuzlanmış. Babasının ellerini ısırmış, bizim evsahibinin kızlarını tekmelemiş, bana da: «Küsüm küstüm ona» diye haber yollamış.

Eve döndüğüm zaman bunları öğrenince, hayatımda çok sevgili birşey kaybetmiş kadar içlenmiş, hatta belki de biraz ağlamıştım.

Ayşeyi unutmak benim için pek güç olmadı. İlk günlerde sık sık andım, sonra arada sırada. ve nihayet birgün tamamen unuttum.

Şimdi bana onu yeniden hatırlatan, ona bağlı bir köy faciasının hayattan kalemime geçişidir. Bir gün eski küçük dostumun, bir hikâye başlangıcı olacağını kim tahmin ederdi?

***

Bir tatil dönüşü.

Ağustos, ateşi ve ihtirası ile şehrin bütün yeşilini sarartıp soldurmuş.

Eylûl, bir ömür sonunun hırçın çanını vurduğu içindir ki.. her yerde belirsiz bir elem gizli... Belki de bu elemi yaratan, ıstırap çeke çeke yorulan gönüllerin bir vehmidir, kimbilir!.

Ben bıraktığım yerleri, gezip dolaştığım sıralarda özler; taşı, toprağı, suyu ve ağacı için zaman zaman hasret çektiğimi hissederim. Fakat özlediğim yerlere dönünce de içime bir yabancılık dolar; bıraktığım şeylerin solduğunu, kendilerinden ayrılırken ıstırap çektiğim yüzlerin tunuklaştığını.. ve artık gönlümün buralarda barınamıyacağını zannederı; kaçmak, gezip dolaştığım yerlere tekrar dönmek isterim.

İsabet ki bu hissim geçicidir. Yoksa hayatım, ya gezgin kuşlar gibi mevsimlere bağlı, yahutta çocukluğumda yaşayışlarına pek imrendiğim çingeneler gibi serseri bir âlem içinde sürüklenecekti.

Eski evsahibim yaşlı bir kadıncağızdır. İki genç kızı da, buraya geldiğim zaman bana yakınlık göstermiş, memleketi yadırgadığım sıralarda mahallî türküler çağırarak, masallar söyliyerek, yerli göreneklerini anlatarak beni avutmağa çalışmışlardır.

Son tatil dönüşü, şimdiki evimizin anahtarını bıraktığımız adam bağa gittiği için, sokakta kalınca arabayı onlara çektirdik. Kapıyı açar açmaz ikisi birden boynuma atıldılar. Küçüğün gözleri tuhaf bir haber verecekmiş gibi parlıyor, birşeyler anlatmak için sabırsızlanıyordu. Gözüm oturdukları odaya ilişti.

— A.. bu Ayşenin ablası mı?

Diye bir çığlık atmaktan kendimi alamadım.

— Nasıl bildin?

— Bilinmiyecek gibi değil ki.. gözler, yanaklar, saçlar tıpkı, tıpkı Ayşe.. sanki benim küçük arkadaşım büyümüş, serpilmiş, özendiği gelinlik çağına girmiş.

Gülsüm, ayak bileklerine kadar dökülen bol bir şalvar giymişti. İnce beli bir kuşakla sımsıkı sarılmıştı. Genç göğsü, yuvarlak boynu ve ateşli karanfiller kadar yakıcı rengi ile köy güzelliğinin sembolü idi.

— Bakalım Ayşenin ablası da beni onun gibi sevecek mi?

Utanarak önüne baktı.

Ve artık onunla meşgul olmak lüzumunu hissetmedim.

Eski evsahibimin küçük kızı Memnune gülümsiyerek yanıma sokuldu.

— Bana boş vaktinde bir roman okuyuverirsen sana, Gülsümün başına geleni anlatırım.

— Ne geldi ki Gülsümün başına?

— Yoo.. söylemem. Hem sana birşey deyivereyim mi? Sakın annem duymasın. Kıyameti kopartır başıma..

Ablası Sabriye de yanımıza yaklaştı. Ve ben onları, akşam olunca zorla bizim eve sürükledim. Kendi köşemde Gülsümün macerasını onlardan dinledim:

Gülsüm, Köseler köyünden zengin bir adamın kızı. Mal dışa gitmesin diye akrabalarından bir delikanlıya küçükten sözlüdür. Fakat genç kız bir türlü yavuklusunu sevememiş, daha çocukluğunda kaptırdığı gönlünü, Ahmedinden çekip kurtaramamıştır.

Düğün yaklaşınca Gülsüm herşeyi göze alarak Ahmede kaçıyor. Üç gece sevgilisinin evinde kalıyor. İkisi de o kadar temiz, o kadar gündelik arzunun ateşi ile yanmağı beceremiyen tecrübesiz çocuklar ki.. yıllardanberi gönüllerinde yaşayıp, onları bu dünyanın çok uzaklarında, tatlı bir baş dönmesi içinde yaşatan sevgiye, leke düşürmeği akıllarına bile getirmemişler. Yalnız ocak başında Ahmet, başını bir dakika sevdiği kızın dizlerine koymuş, Gülsüm de ömründe ilk defa bir erkek başını gözyaşları ile ıslatmış ve okşamıştır.

Gülsümün kaçışı köyün durgun havasını çalkalıyor. İş mahkemeye düşmesin diye, iki aileyi aracılar anlaştırmağa çalışıyorlar. Nihayet Ahmedin annesi Gülsümü babasının evine getirip bırakıyor. Gülsüm kendini yerden yere vuruyor:

— Ben mal, mülk istemem. Ne ideyim onları Ahmet olmayınca..

Önce babası dövüyor; sonra annesi dama kapıyor. Fakat Gülsümün yola gelmesinin imkânı yok. Ahmet diyor da başka birşey demiyor.

Yavuklusu Mustafa da ya ölürüm, ya alırım, diye ayak diremiş.

Köylü bu karışık işin içinden çıkabilmek için telâş içinde. Nihayet Gülsümün babasına akıl veriyorlar:

— Şehirde hısımın var, götür kızı oraya. Gezsin, dolaşsın, avunsun. Sonra da Mustafayı yollarsınız, olur biter!.

Diyorlar.

Ve birgün sabah sisinin gümüşî paravanı arkasında güneş ufukları öperken, baba kız yola çıkıyorlar.

Gülsümün gözü ne şehri görüyor, ne şehrin kalabalık pazar yerini.. şık kadınlarını, süslü parklarını, gezinti yerlerini.. O, iki gözü iki çeşme ağlıyor.

— Bırakın beni köye gideyim.

— Nasıl gidersin? Baban gelsin de öyle..

— Pazara kadar bekliyemem..

O zaman evsahibim, yani Gülsümün yengesi kızı hırpalıyor. Ve o gözyaşları içinde zindan hayatını sürmeğe koyuluyor. Birkaç defa kaçmağa kalkışıyor. Fakat şeytan gibi kurnaz Memnune ile, Sabriyenin elinden kolay kolay kurtulunur mu?

Nihayet günlerden sonra Mustafayı da getiriyorlar Delikanlı, yavuklusuna pazardan cam bilezikler, mavi taşlı yüzükler, halka küpeler getiriyor, altın bozduruyor. Fakat Mustafayı gören Gülsüm bir çılgına dönmüştür. Odalardan sofalara, sofalardan bahçeye, kuyu başına kaçıyor, saklanacak yer arıyor. Arkasında iki genç kız olmasa, kuyuya atılıp kurtulacak derdinden...

Yengesi korkutarak, kızlar da bin dereden su getirerek kızı kandırmağa ve Mustafanın hayatına karıştırmağa çalışıyorlar.

Birgün Gülsümün babası geliyor. Ablası ile odaya kapanarak uzun boylu konuşuyor, ve nihayet hazırlanan tuzağa Gülsümcük düşüyor.

Boğucu yaz güneşinin ateşile kavrulan evde kızı Mustafa ile yalnız bırakıyorlar. Ve genç kız, gözyaşlarına, yürek paralıyan yalvarış ve isyanlarına acımayan bir yavuklu.. iniltilerine, haykırışlarına, ümitsiz aşkından, Ahmedinden yardım dilenen çığlıklarına sağır kalan duvarlar arasında, ölünceye kadar genç kızlığının yasını tutmağa mahkûm oluyor.

Ben bu macerayı en geniş mânası ile, en ince teferruatına kadar anlatmak için biribiri ile konuşma yarışına çıkan iki genç kızdan dinledim.

O zaman toprak odanın loş köşesine büzülerek yüzüme bakmaktan çekinen, beni sevip sevmiyeceğini lâf olsun diye söylediğim zaman kızaran Gülsüme bütün ruhumla acıdım, yandım.

En çılgın bir aşkla yanıp tutuşan iki sevgilinin, ocak başında dökülen gözyaşları ikisini de gözlerimin önünde yıkıyor; onları bu topraklardan ötelere, irişilemiyecek yüksekliklere ulaştırıyordu.

* * *

Gülsümün romanı bukadarla kapanmadı. Onu Memnunenin düğününde bir defa daha gördüm. Ben ötedenberi kalabalıktan, düğünden falan pek hoşlanmam.

Yazan:

MÜKERREM KÂMİL SU

Fakat yıllarca benden dostluklarını esirgemiyen, gurbet acısıyle dolu olduğum sıralarda beni avutmağa çalışan bu iyi yürekli ailenin en sevinçli günlerinde onlara uzak kalmak doğru olmıyacaktı.

Cuma günü, erkek ve kız tarafının da vetlileri alayla Memnuneyi hamama götürürlerken aralarına ben de karıştım.

Yıkanıp yıkanıp çıkan kızlar, penbe vücutlarından ince bir duman yükselerek soğuklukta def çalan kadının önüne para atıp oynuyorlardı. Dikkat ettim, Gülsüm hiç oynamadı. Gelin yıkanırken o, gözlerini kurnanın kenarına dikilmiş iki mum alevinden alamıyor; uzun uzun birşeyler düşünüyordu.

Genç kızlar, taze gelinler, kız ve erkek tarafının yakınları kurnaya para atarak gelinin başına birer tas su serpiyor, gülüşüp şakalaşıyorlardı. Sıcak suyun içinde üç elma, kızıl renklerile insanı karışık hayallere sürüklüyordu.

Boğucu yaz güneşinin ateşizle kavrulan evde kızı Mustafa ile yalnız bırakıyorlar.

Kurnaya niçin elma konduğunu ve bu üç elmayı sonra ne yapacaklarını öğrenmek istiyordum. Fakat elmaların kızılı, bana Gülsümün eski rengini hatırlattı. Şimdi onun ateş rengi solmuş, dudakları kurumuş, gözlerinin yeşili belirsiz bir zehirle donuklaşmıştı.

— Gülsüm niçin şen değilsin? Niçin sen de onlar gibi gülüp söylemiyor, şarkı çağırmıyor, oynamıyorsun? Niçin mum alevine dalıp dalıp gidiyorsun Gülsüm? Onu halâ unutmadın mı?

Demek istiyordum. Sabriye, Gülsüme bakarak mahzunlaştığımı sezince, kulağıma eğilerek:

— Ahmet, Gülsüm gelin olduktan sonra alıp başını gitmişti ya... Şimdi başka köyden bir kız alarak gelmiş. Gülsüm dayanamıyormuş buna.. İnce hastalığa yakalandı diyorlar.

Gülsüm, kemikleri görünen genç göğsünü siyah çiçekli peştemalı ile örtmeğe çalışıyor; yavaş yavkş öksürüyordu.

Dışarıdan gelen def sesleri, maniler, türküler, oynıyan kızların, gelinlerin kahkahalı salınışları ve üç kızıl elmanın gülümsediği kurna, altın gibi parlıyan taslarla Memnunenin başına serpilen sular sanki birden içime doldu.

Nasıl giyindim, nasıl sokağa çıktım? Şimdi bile farkında değilim.

Eve döndüğüm zaman çok sinirliyim.

Seni verem edinciye kadar çalıştılar Gülsüm, diye kendi kendime söyleniyordum. Rüyalarını süsliyen, düşünürken gözlerine ışık, dudaklarına ateş düşüren sevdiğin delikanlıdan ayırdılar seni.. Bu, para için oldu zavallı kız.. Mal dışa çıkmasın, tarla, bağ, bahçe yabancıya değmesin diye oldu bu iş. Ama bu işten yalnız sen zararlı çıktın? Onların bunu düşündükleri var mı? Hergün biraz daha eriyecek, günden güne sararıp solacaksın. Önce seni ev ilâçlarile, sonra gizli kurşun döktürerek, kürekte tuz kavurup, bir tas su içinde kömür söndürerek, günlük, çörek otu filânla tütsüliyerek iyileştirmeğe çalışacaklar..

Nihayet, günün birinde kan kusmağa başladığın zaman şehirden, doktor getirmek akıllarına gelecek, ve zavallı güzel Gülsüm, daha birkaç yıl önce kızıl karanfillerden daha renkli olan yanakların, kor gibi yanan dudakların; ve içi, yeşil kıyılarda sabah güneşinin yıkandığı suların rengine eş ışıklı gözlerin, yarın bir avuç toprak olacak.

Ahmedin öpüp okşamağa kıyamadığı bu güzel şeyleri, karanlık çukura nasıl bırakacaklar? Gülsümün hamamın buğusu içinde bir dal gibi inceleşen vücudu, gözlerimin önüne geldikçe hayatı simsiyah görüyordum. İstiyorum ki, o an için hayat kanunlarını arkaya atacak bir kudretim olsun. Ve ben tabiat kanununu yerine getirmek için onlarla beraber olayım.

Gülsümün kemikleşen elini, Ahmedin - belki kıskançlığın yakıcı azabından kurtulmak için yaptığı bu sakat evlenmeden kurtaran - eliyle birleştireyim.

O zaman Gülsüm muhakkak kurtulurdu. Onu yere vuran aşk, muhakkak yine yerden kaldırmak için yeterdi.

Biran için böyle birşeyi yapabileceğimi düşündüm. O zaman şimdiye kadar bu sakat düşüncelerin yere vurduğu mazlûm kızlar kafilesi gözlerimin önünde geçit resmi yapmağa başladı. Ve yine düşündüm ki, son zamanlarda bu zoraki evlenmeler azaldı. Artık şehirli kardeşleri gibi köylü genç kızların çoğu da, ailelerinin ellerinde satılık eşya olmak acısından kurtulmaktadırlar.

Muhakkak ki benim küçük dostum, gelin olmağa pek istekli görünen yumuk Ayşem, bu akıbete uğramıyacak. O, kalbinin sesini dinleyecek ve yakınında yaşayanlara da dinletebilecektir. Uyanık bakışlı Ayşe, yuvasının temelini büyük bir aşkla atacak ve çocuklarını sevginin sesi ile uyutup uyandıracak.

İleride herşey ona yardım edecektir:

Kanun,

Görenek,

Günden güne aydınlatılan, uyandırılan yaşlı kafalarda kıpırdamağa başlayan genç ve anlayan.. hak veren fikirler...

İzmitten Röportajlar :

Yazan : CEVDET

Fotoğraflar : Yarım Ay - Fahri

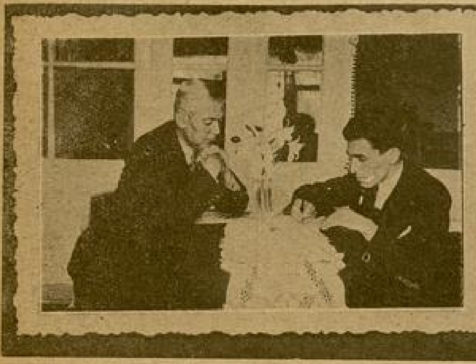

OTUZ YILLIK HOCANIN EVİNDE...

Bize kapıyı Fatoş açtı. Yumuk, badem gözlerini kırpıştıra kırpıştıra, güldü :

— Beybabamı mı istiyorsunuz ?

Dedi.

Ve peltek peltek, haykırdı :

— Bura, burda...

Fatoşu takip ettik. Renk renk, çiçeklerle süslü bir merdivenden çıktık. Mavi bir ışık hüzmesinin lôşlaştırdığı salonda, iskarpinlerimiz akisler bıraka bıraka, halılara gömülüyordu. Bizi, geniş, ince zevkle döşenmiş bir odaya aldılar. Çini soba ahenkli çıtırtı koparak yanıyor, yerdeki Uşak halısının beneklerinde titreşen hafif alev gölgeleri var. Ortada kübik, ceviz bir masa, üstünde kızıl kızıl, bir gönül gibi yanan karanfiller ve demet demet, top top, ak ak, krizantemler... Duvarda aile hatıraları, zarif minyatür kakmalı sanat eserleri... Ve pencerede, körfez güneşi, körfez sevgisi, körfez şiiri...

Bu, hülya ve rüya sahnesi içinde, Türk irfan âlemine tam otuz yıl, ışık, nur ve heyecan, bilgi aşılamış Zeki Vuralın gümüşleşmiş başı, daima gülen gözlerinin parlaklığı göründü.

— Sizi beklettim; af dilerim; diye ilerledi. Ellerimizi sıktı. Hal ve hatır sordu :

— Üşüdünüz değil mi diye, sobaya odunlar attı.

— Yarım Aya, dedim. Muallimlik hayatınızı , otuz uzun yılın hatıralarını ricalamak için geldim. Bunları tekrar yaşamak ve yaşatmak istemez misiniz?

Kestane rengine çalan gözleri enginleşti. Tavanda, taze bir ihtişamla sarkan avizelere baktı. Kandil kandil sızan ziyalara daldı.

— Bu, öyle uzun bir hayat ki, Baykal, dedi. Hangi taraftan başlamalı bilmem ? Osmanlı imparatorluğunun uyuşuk, miskin, âciz ve cahil günlerini düşünüyorum da, tüylerim diken diken oluyor, halâ... Bunlar hikâye, macera, sergüzeşt değil, birer vatan, Türklük facıalarıdır... İlk muallimliğim Manastırdadır. Darülfünunu yeni bitirmiş, genç, ateşli bir varlık olarak hayata atılmıştım. Debredeydim. Burada, milliyet, mefkûre ve Türklük cidali kara bir hümma gibi beynimizde kaynıyordu. Balkan Harbi başlamıştı. Arnavutlar isyan etmişlerdi. Sırplar Debreyi işgal ettiler. Günlerce aç kaldık. Külde mısır ekmeği pişirdik. Aylarca çiğ soğan yiye yiye yaşadık. O, soğanların tadını, hayatta hiçbir şeyde bulamadım. İnan ki, baklavada, soğan kadar lezzet yoktu. Hükûmet âciz ve miskindi. Binlerce Türk koyun gibi boğazlanıyordu. Canımızı kurtarmak kaygısı bize düşmüştü. Muallim arkadaşlarla gecelerin zifirî karanlıklarında, binbir müşkülât ve heran ölüm tehlükesi içinde kaçmıya başladık. Arnavut eşkiyalarının kurşun yağmuruna tutulduk...

Bu hayat, hemen hemen, aynı dekor, aynı aktör ve aynı sahne içinde ta Türk güneşi, Türk dünyasında doğuncaya kadar, fasıl fasıl ve fakat fasılasız devam etti, durdu...

— Ya, güneş doğduktan sonra ?..

Zeki Vuralın yüzüne geniş bir tebessüm yayıldı. Fatoşun getirdiği kahveyi kendi eliyle ikramladı:

— Bir çikolata almaz mısınız? diye, güldü. Gözleri cevval bir zekâ ile ışıl ışıl yanıyordu.

— Atatürk güneşi doğunca, dedi, bahtımın güneşi de doğdu. Yurdun birçok bucaklarında muallim, kültür direktörü, orta okul direktörü olarak yıllarca vazife gördüm. On binden fazla

Zeki Vural Kültür Direktörü iken öğretmenler arasında

talebe yetiştirdim. Vekâlet o zaman muhtelit tedrisat işini tetkik ediyordu. Bunun mümkün ve çok musib olduğunu madde madde, teşrih ederek arzettim. İlk muhtelit tedrisat, o vakıt müdürü bulunduğum İzmit orta okulunda tatbik edilmiye başlandı. Bunun her bakımdan, geniş ölçüde faydaları görülmesi üzerinedir ki, vatanın her tarafında tatbikine başlandı.

Mekteplerde askerî tedrisat yapılırken, kız talebelerim buna sonsuz bir arzu gösteriyorlardı. Mesuliyeti üzerime alarak muvafakat ettim. Yaptıkları talimler okadar alâka uyandırdı ki, erkek talebeler, onlar kadar muvaffak olamıyorlardı. Bu talebelerim içinde birinciliği kızlar kazanmışlardı.

— Mücadeleyi sever misiniz?

— Kim sevmez. Hayatın zevki mücadeledir. Yeter ki, bu mücadele dürüst ve şuurlu olsun. Mücadele ederken, dikkat edilecek nokta, neşeli olmaktır. Ben, neşeyi, ekmek gibi, su gibi, musiki gibi elzem olan bir ihtiyaç telâkki ederim. Derslerimi son derece neşeyle okuturum. Talebelerim derslerimin nasıl geçtiğini farketmediklerini söylerler.

— Mesleğinizden memnun musunuz?

— Son derece. Dünyaya ikinci bir defa daha gelecek olsam, muhakkak ki, yine muallim olarak gelirdim. Çünkü, bu sayede, tam manasıyle, hem maddeten ve hem de manen mesut oldum. Öğretmenlikte mesut olunamaz diyenler, yalan söylerler.

Zeki Vural telâşla kalktı. Duvardaki bir çift resmi gösterdi.

— Yavrularım, eserlerim; diye, uzattı. Her ikisi de yüksek tahsillerine devam ediyorlar. Benim asıl saadetim, yuvamın ve yavrularımın sıcak ateşi ve varlığıdır. Bir baba için bundan daha büyük ve daha zengin bir saadet temenni edilemez. Saadetten bahsederken, size bir bahtiyarlığımı da anlatmalıyım. Memlekette gezerken, genç, dinç, gürbüz delikanlılar, kızlar ve hattâ evli anneler, babalar görürüm. Hararetle ellerime sarılırlar :

— Hocam, elini öpeyim, diye iğilirler. Bunlar benim talebelerim, insan olmuş, Türk cemiasına faydalı yavrularımdır. Ah bilseniz, bu ne tatlı, ne heyecanlı ve ne anlatılmaz bir saadettir.

***

Akşam güneşi, körfez sularında titreşiyordu. Otuz yıllık irfan kaynağı, İnegölde elli dört gün içinde yükselttiği 50 bin liralık muhteşem bir mektep yapısının hatıralarını andı. Yeni aldığı evi, içinde oturabilecek, sıcak bir yuva haline koyuncaya kadar, akla karayı nasıl seçtiğini anlattı. Balkondan İzmite baktık. koyu, nefti gölgelerin sevdalaştığı tepelerde, hatıralar sislendi. Ve yine Fatoş göründü. Fatoş bu evin çok sevdiği bir göçmen yavrusudur. Şimdi de Zeki Vural ailesinin yavrusu olmuş. Fatoş pek zeki, ateş gibi, minimini bir yavru.

Erzincandan Kemahtan
Yar gelir oynamaktan

Diye, bize türküler söyledi. İngilizce, Fransızca, bir nevi lisanla şiirler inşad etti. Bol bol güldük.

***

Karşıda, açık mavi duvarların gölgeleri arasında, nazlı bir kadın portresi gülümsüyordu.

— Hiç sevdiniz mi? diye kekeledim.

Uzak bir rüya görür gibi, hatıraların ruhu asilleşir gibi, heyecanlandı. Karşımda Şark aşklarının o ezeli esrarını taşıyan ve duyan bir adam gördüm:

— Güzele karşı, dedi, zâfım vardır. Fakat, hayatımın sırlarını kendim bilmek isterim. Sevgi mübarek, kudsî birşeydir. Kadına, çiçeğe, hayvana, tabiata karşı...

***

İçimde tatlı bir neşe taşıyarak uzaklaşıyorum. Otuz yıl, Türk irfan âlemine hizmet etmiş, nurlu Zeki Vuralın faziletine hayran oluyorum.

— Bir fazilet mükâfatı, işte Zeki Vural... diye çırpınıyorum.

Bay Zeki Vural (Yarım Ay) mecmuamızı gözden geçiriyorlar

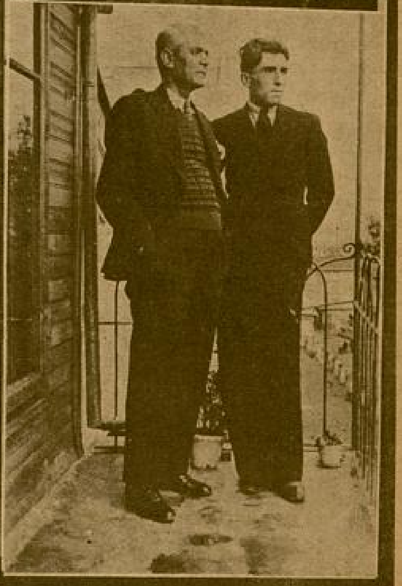

Bay Zeki Vural ve yazıcımız başbaşa

Mekteplerde askerî tedrisat yapılırken, kız talebelerim buna sonsuz bir arzu gösteriyordu.

DİLEKLERE SAĞLIK VEREN BACA

Genç kız, işlediği kumaşı dizleri üzerine bırakarak gerindi. Sonra ürpererek omuzlarını kıstı:

— Nineceğim üşüyorum...

Karşısında oturan, beyaz başörtülü, çifte gözlüklü, penbe yüzlü ninesi, gözlüklerinin üstünden ona bakarak, mangalı eşelemesini işaret etti. Yine başını sallıyarak, dudaklarında bir dua mırıltısıyle tesbihini çekmeğe devam etti.

Genç kız, ellerinin kirlenmemesi için, mendilinin ucuyla maşanın sapını tutarak mangalı karıştırdı. Küllerin içinden kırmızı yüzlü ateşler gülümsemişti. Ellerini, üşüyen parmak uçlarını ısıtarak tekrar işine başladı.

Ninesile Solmaz, büyük bir apartmanın en üst katındaki sandık odalarından birinde oturuyorlardı.

Hayatta başka kimseleri yoktu. Ninesi, eski ve yüksek bir ailenin evlâdı idi. Hayat fırtınaları onu da yıpratmış ve çöktürmüştü.

Çok genç yaşında ölen kızının çocuğunu binbir güçlükle yetiştiren nine; Solmaz. San'at mektebi elişleri kısmından mezun olunca, artık onun elemeğile geçiniyordu. Genç kız, bütün gayretile çalışıyor, elbise, iç çamaşırları satan büyük bir mağazaya iş yapıyor, oradan aldığı para ile ninesini ve kendini bakıyordu.

Mağaza sahibinin karısı, çok sevdiği Solmaza bir yardım olmak için, kendi apartmanlarının sandık odalarından birini, parasız olarak vermişti.

Solmaz, satıla satıla azalan son eşyalarını apartmandaki odasına taşıtıp, ninesile oraya yerleştiği vakit, omuzlarındaki yüklerden birinin indiğini hissederek, rahat bir soluk aldı.

Yeni evleri, altı beton döşeli, geniş penceresinden deniz görünen, geniş bir odaydı. Evsahibinin karısı, bir köşeye ufacık bir mutfak, bir de banyo yaptırmıştı. Bu, Solmazın keyfini, gönül rahatını birkat daha arttırmıştı.

Solmaz, iş yaptığı mağazanın kefaletile birkaç parça eşya almış, çiçekli basma perdelerle, büyük odayı bölerek birkaç kısma ayırmıştı. Bir alçak koltuk, yerden yirmi santim yükseklikte üstü basma kılıflı bir divan, bir kitap rafı, abajurlu bir lâmba, Solmazın kabul, oturma ve yatak odasını teşkil ediyordu.

Gündüzleri pencerenin kenarındaki koltuğa oturarak, oatalık kararıncaya kadar işliyorken, ninesi mutfakla uğraşıyordu. Haftada birgün mağazaya giderek elbise veya çamaşırları götürüyor, paralarını alı yordu. Evin kiler alışverişile de Solmaz uğraşıyordu. Yedi katlı apartmanın merdivenlerini ninesinin inip çıkmasına, genç kızın gönlü razı olmuyordu. Hayatları kurulu bir saat gibi muntazam işliyor, biribirini seven ihtiyarla genç kız, g rültüsüz yaşıyorlardı.

Kış gelince, rahatları bozululur gibi oldu. Soba alamadılar. Bütçelerinde ancak mangal yakabilecek kadar ısınmak karşılığı vardı. Nine, Solmazın eski bir pardesüsünü eskiciye vererek, dökme bakırdan kırmızı bir mangal aldı. Mangalın içine, ancak elle-ini ve gözlerini ısıtacak kadar ateş yakabiliyorlardı. Halbuki, Solmazın çabuk işliyebilmesi, ellerinin kolay hareket edebilmesi için, sıcak bir odaya ihtiyacı vardı. Omuzlarına örttüğü palto, ağırlık veriyor, Solmazın kolu rahat oynıyamıyordu.

Elindeki iş bir türlü bitmek bilmiyordu. Gözleri, elleri yorulmuştu. Başını kaldırarak kitap rafının üstünde duran saate baktı:

— Oh!.. Yine oniki olmuş!..

Ninesi, onun sesile, daldığı uzak bir âlemden ayrılarak gülümsedi. Onun da, tesbih çeken elleri üşümüş, dudaklarından dökülen dua mırıltıları, sessiz odaya bir rüzgâr üfleyişi gibi yayılıyordu.

Nihayet, tesbihini dizlerine bırakarak ellerini göğe doğru kaldırdı. Buruşuk beyaz yüzünün penbe yanaklarında, açık mavi gözlerinde, Allaha yalvarışının bütün samimiyeti okunuyordu.

Solmaz, işini dizlerine koyarak, ninesinin bir çocuk masumiyetile parlıyan gözlerine, dalgın dalgın baktı. Onun Tanrıdan ne istediğini biliyordu. Ninesi, öl eden evvel, Solmazın bir yuva sahibi olmasını diliyordu. Dünyada torunundan, onun saadetinden başka hiçbir emeli yoktu.

Genç kız, ninesini dua âleminde bırakarak, işi eline aldı. Parmakları son bir gayretle işliyor, penbe ipekli kombinezonun üzerinde, parlak yapraklar, çiçekler artıyor, çoğalıyordu.

Ninesinin "âmin!" dediğini duydu. Yüzlük tesbihinin, avuç içinde toplanırken tanelerinin çıkardığı sesten, gözlüğün kutusuna yerleşerek kapandığını duyarak, duanın bittiğini anladı:

— Allah kabul etsin nineciğim..

— Sağ ol çocuğum!..

Solmaz, ninesinin birşeyler söylemek istediğini anlayarak başını kaldırdı. Onun gözlerine baktı. Ninesi, bu bakışlardan kuvvet alarak:

— Biliyor musun Solmaz, bir haftadanberi niçin her gece dua ediyorum?

Solmaz, başını salladı:

— Hayır nineciğim!..

— Senin için, senin saadetin için yavrum.. Şimdi, ihtiyar nineciğini dinlersen, bacadan göğe, sonsuzluklardaki Allaha yalvaracak, kısmetini istiyecek, çağıracaksın...

Solmaz, gülümsedi. "Ben böyle şeylere inanmam!" diyecekti. Fakat ninesinin yüzündeki ve gözlerindeki yalvaran bakışları görünce, onu kırmaktan çekinerek:

— Peki nineciğim.

Dedi. Ninesinin yüzünü bir sevinç

Ninesi, eski ve yüksek bir ailenin evlâdı idi.

kaplamıştı. Titrek ve heyecanlı bir sesle anlattı:

— Bizim mutfağın bacası soba borusu olduğundan, oradan bağırmak doğru değil.

Solmaz, ciddî olmağa çalışarak, sordu:

— Şu halde nereden bağırayım nine?.

— Çamaşırlığın ocağı tam münasiptir. Bu gece ayın Cuma arifesi, ocağa gider, ellerini göğe açarsın "Tanrım! Benim kısmetimi yarın karşıma çıkar" diye üç kere bağırırsın. Eğer içinden başka şeyler de geliyorsa, hepsini söylersin... Haydi yavrum...

Yazan:

Cahit Uçuk

Genç kız, işini sepete bırakarak, kalktı. Basma perdelerle bölünmüş oturma odasından sofalarına, oradan dışarıya çıktı.

Koridor, odalarından daha ılıktı. Merdiven başında, yeşil abajorlu bir lâmba yanıyardu. Aşağı katların birinden radyo sesi geliyordu. Genç kız, yeşil ışığın uzanarak aydınlattığı koridorda küçük, korkak adımlarla yürüyerek dibdeki çamaşırlığın kapısını açtı. Yüzüne sabun, is ve rutubet kokan bir hava çarptı. Ocağın yerini biliyordu. Oraya doğru yavaş yavaş ilerledi. Gözleri karanlığa alıştıkça, şekilleri seçebiliyor, beyaz mermerden çamaşır teknelerini, kaynatma kazanını görüyordu.

Bütün bu dört yanını görmesine rağmen, gözlerinde ninesinin yalvaran yüzü vardı. Yüreğini bilmediği değişik, ulvî hisler kaplamıştı. Vücudunu belirsiz bir titreme sarmıştı.

Ocağın karanlık ağzına sokuldu. Arkada kapamağa unuttuğu kapıdan gelen hava, ocaktan gelen rüzgârla çarpışarak, tuhaf bir uğultu çıkarıyordu. Burnuna kurum kokusu, yüzüne ince kurum taneleri çarpıyordu.

Artık herşeyi unutmuştu. Kalbini saran hisler, onu kendi âleminden uzaklaştırıyordu. Bir mabet içinde gibiydi. Gözleri yaşlanmıştı. Ellerini ocağın karanlıklarına doğru uzatarak, yalvarmağa başladı:

— "Yüce Tanrım!.. Bukadar yükseklerde olduğum halde, nekadar alçaktayım. Yalvarışlarımı sana getirmesi için, kalbimi sana gönderiyorum. Senin iyi ve temiz bir kulun olan ninem, benim saadetimi istiyor. Ne olur Allahım? O günler uzaktaysa, yakın et! Ne olur Yüce Tanrım! Senin büyüklüğünden bekliyorum... Saadetimi senden istiyorum...

Sesi hıçkırıklarla boğuluyordu. Kalbi ferahlamış, hafiflemiş gibiydi. Yeniden yalvarmağa başladı:

— "Ben, tertemiz bir kızım!.. Daha elime bir erkek eli değmedi. Beni sevecek iyi bir erkeğe ölünciye kadar bağlanacak ve onu seveceğim!. Senden bu iyi erkeği, hayatımın eşini istiyorum Allahım... Nineme ve bana acı Tanrım... Kısmetim kimse yarı. karşıma çıkar Allahım..."

Genç kız; kendini kaybetmiş, hıçkırarak ağlıyordu. Birden donakaldı. Hıçkırıkları dindi. Yukarıdan bir ses geliyordu:

— "Küçük kız!.. Tanrı dileğini kabul etti!.. Yarın kısmetin karşına çıkacak!. reddetme sakın!.."

Genç kız, heyecan, titreyiş nöbetleri çinde oradan kaçarak odasına girdi. Ninesine hiç birşey söylemeden, işine sarıldı.

***

Ertesi sabah, elinde iş paketleri, ninesini öperek evden çıktı. İndiği her basamak, inanamadığı bir sevince onu yaklaştırıyor, kalbi çılgın gibi, göğsünde çırpınıyordu. Gece duyduğu sesin, hayal veya hakikat olduğunu kestiremiyordu.

Merdivenler bitip, apartımanın dış kapısından çıkınca şaşırdı. Orada duran spor otomobilin kapısı açılarak, içinden genç bir adam çıkmış, yanına gelmişti.

Uzun boylu, kumral, güzel bir erkekti Solmaza doğru eğildi:

— Sizinle evlenmek istiyorum Solmaz!..

Genç kız, büsbütün şaşırdı. Kulaklarına inanamıyordu. Bu ne garip bir tesadüftü, veyahut ninesinin duaları kabul olmuştu.

— Sizinle konuşalım... Kararımızı verdikten sonra ninenizle konuşacağım.

Solmazın yanakları kızarmış, tatlı bir rüya görüyor gibiydi. Genç erkek, onu elinden tutarak, direksiyonun yanına oturttu. Kalabalık caddeleri yıldırım gibi geçerek şehrin dışına çıktılar. Genç erkek, yolun kenarında otomobili durdurdu. Genç kızın yüzüne gülümsiyerek bakıyor, gözlerinde bir sevinç ışığı yanıyordu.

***

Bir ay sonra evlendiler. Düğünde Solmaz, kendini bir peri kızı sanıyordu. Göz kamaştıran, güzelliklerin ortasında o, herşeyden daha güzeldi.

Evlerine gelip, gelin odasında yalnız kaldıkları zaman, genç erkek, karısının başını göğsüne çekti ve onun kulağına, bu evlenmenin sırrını anlattı:

— Dostlarım gelmişti. Yemekten sonra radyo başında toplanmış, konuşuyorduk. Birdenbire makinede parazitler başladı, sonra ses küçüldü. Arkadaşlar "anten koptu" dediler. Radyonun sesi yokolunca, meclise bir tadsızlık çökmüştü. Hiç tereddüt etmeden "ben şimdi gelirim" diye odadan ayrılarak dama çıktım.

Bizim anten bitişik apartmanın bacasıyle, karşı yüksek binanın bacalarından biri arasına gerilmişti. Yanyana olduğu için bitişik apartmanın bacasına yaklaşmak zor olmadı. Yanımda elektrik feneri vardı. Anteni tamir ettim, oradan ayrılacağım sırada bacadan, tatlı bir çocuk sesine benziyen hıçkırıklı genç bir ses duydum, dinledim. Yalvaranın sesi çocuk hissini veriyor, dilekleri genç kız olduğunu söylüyordu. O anda, kalbime taze bir sıcaklık doldu. Hemen karar verdim. Bu küçük kızla evlenecektim.

Ertesi günü kapıcıdan sorarak öğrendim. Apartmanın en üst katında bir peri kızı varmış.. Ve işte sevgilim, bu iş böyle oldu...

Karısını göğsünde sıkarak ilâve etti:

— Bundan sonra bir dileğimiz olursa, sen bacadan yalvaracaksın!..

Genç kız işlediği kumaşı dizlerinin üzerine bırakarak gerindi. Sonra....

YEŞİL IŞIKLAR

◆ KERİME NADİR ◆

Sesim titriyordu :

— Mektubunu okuyarak herşeyi öğrendim. Bana yazık değil mi Sinâ? Bu kadar azabı bana reva mı görüyorsun?. Ben sana bu akşam ne güzel bir müjde getiriyordum.. artık mesut günlerimiz yaklaşmıştı. Dayım bana bütün servetini terketmiş... Gitme Sinâ! Sen gidersen ben yaşayamam!..

Gözlerimden akan yaşlar yanaklarımı yakıyordu. Sinâ buz gibi olan ellerile parmaklarımı sıktı :

— Kader ne ise o olur Sahir, dedi. Ben bahtiyar mıyım zannediyorsun? Fakat ne yapayım? Ailemin teklifine ve ricasına muvafakat etmedim, lâkin emrine itaate mecburum.

Ellerini bıraktım. Söyleyecek söz bulamıyordum. O, hâlâ bana bakıyordu. Bu bakışları hiçbir zaman unutmıyacağım. Ah bu yeşil gözler!.. Beni yakan, eriten, perişan eden bu YEŞİL IŞIKLAR!.. Ben onların karşısında neler duyardım bilsen!.. Onların ateşile erimek, ölmek isterdim. Bu, benim için öyle yakıcı ve öldürücü bir ihtiyaç idi ki... Oh evet ölmek, onların ateşile erimek... Yarabbi, bu benim için ne tatlı bir saadet olurdu?..

Tren kalktı. Pencerelerden beyaz mendiller sallanıyor, bunları selâmlayan boğucu bir kalabalık!.. Ağır ağır vagonlar önümden geçti. Uzaktan onun küçük mendilinin mevcelendiğini görüyorum... Ben de ona mukabele ediyor ve uzaklaşan saadetimi selâmlıyorum. .

İnsanlar biribirine karıştı. Ben de kalabalıkla beraber ilerilemeğe başladım. Sert bir rüzgâr ciğerlerime işliyordu. O esnada kuvetli bir el kolumu tuttu. Döndüğüm zaman karşımda Nail beyi gördüm. Dikkatle bana bakıyor ve :

— Sahir bey, siz hastasınız galiba, diyordu. Arkanızda palto da yok; hiç kendinize malik değilsiniz . ne yapalım canım? Dayınız öldüyse Allah size ömür versin. Onun için bu kadar kedinizi unutmakta hiçbir mana yok!..

Sonra çarpılan boyunbağımı düzelterek devam ediyordu:

— Mademki eve uğradınız, orada oturup biraz bekleseydiniz, ben gelinceye kadar Sara hanım sizi yalnız bırakmazdı.

Söylediği sözleri anlamamış gibi yüzüne bakıyordum. Şuursuz bir halde :

— Peki! dedim.

Fakat bu "peki„ neye idi?.. Kendim de bilmiyordum.

Şimdi Nail bey koluma girmiş, beni yürütüyor, ben iradesiz onun götürdüğü yere gidiyordum. Biraz yürüdükten sonra düşünmeğe başladım: bu adam beni böyle nereye götürüyordu? Yoksa herşeyi anladı da beni öldürecek miydi?..

Vakıa ne yaparsa yapsın razı idim. Onun yanımda bulunması, Sinâya yakın bir kimsenin vücuduma temas etmesi bana garip bir teselli veriyor ve içimde buruk, mayhoş bir saadet duyuyordum.

Ona biraz daha sokuldum. Bu sokulmamın sebebini de soğuğa hamlederek :

— Üşüyorsunuz galiba, dedi. Biraz hızlanalım...

Artık âdeta koşuyorduk. Nail bey şüphesiz benden yirmi yaş büyüktü. Böyle olmasına rağmen ben bu akşam ondan ihtiyar görünüyordum.

Kapılarının önündeki fenerin dibine geldiğimiz zaman Nail bey:

— Artık bu akşam bizde kalırsınız, dedi. Bu halde eve kadar gidemezsiniz. ..

İtiraz etmek istedim :

— Yok beyefendi, Annem bekler.. hem misafir de var. Yalnız paltomla şapkamı alayım.. onları burada bırakmıştım.

Yüzüme baktı :

— Bu akşam bu halde eve gidemezsiniz Sahir bey... Ben sizi bu gece alıkoyacağım.. annenize haber gönderirim...

Cevap verecektim. Birdenbire bastığım toprak hereket ediyor sandım. Kulaklarımda derinden derine uğultular peyda oldu. Fenerin ziyası karardı, karardı ve söndü...

. . . .

Ağır bir uykudan uyanır gibi gözlerimi açtım. Başımda, korkulu ve sıkıntılı bir rüyanın bakıyesine benzer bir hoşluk vardı. Etrafıma bakındım. Nail bey karşımda ayakta duruyor, Sara hanım üzerinde yattığım şezlongun baş tarafında oturuyordu. Gözlerimi açtığımı görünce ihtiyar teyze üzerime eğildi :

— Nasılsınız Sahir bey?

Lâf söylemek istiyordum. Dilimde bir pas lezzeti vardı. Bu sırada Nail bey yanıma yaklaştı ve elini başıma koyarak :

— Bir doktor çağırmalı, dedi. Ateşiniz var..

Kımıldanmak istedim. Şiddetli bir sancı buna meydan bırakmadı. Gayri ihtiyari :

— Ay!. diye bağırdım.

Nail bey dışarı çıkmıştı. Sara hanım endişeli nazarlarla bana bakıyordu. Bütün gayretimi topladım :

— Doktor filân istemem, dedim. Beni evime götürün...

— Sahir bey, dedi. Unutmayınız ki siz bizim evlâdımızsınız, burası yabancı bir yer değil ki bizi zahmete sokmaktan çekineceksiniz.. rahatsızlığınız bir kere anlaşılsın... Biraz sabrediniz.. şimdi doktor gelir...

Fazla söz söyliyecek bir halde değildim. Mecburen sükût ettim. Çok geçmeden Nail bey, yanında doktor Hüsnü beyle içeri girdi. Kısa bir muayeneden sonra Hüsnü bey başını salladı :

— Bu kadar nerede üşüttünüz kendinizi oğlum?..

— Ne olmuş doktor bey? dedim.

Kaşlarını çattı. Nail beye dönerek yavaşca birşeyler söyledi. Sualimi tekrar ettim :

— Ne buldunuz Beyefendi?..

Düşünerek cevap verdi :

— Fazla üşütme neticesi ufak bir zatülcenp...

Zatülcenp!.. Dudaklarımın arasından bu kelimeyi birkaç kere tekrarladım. Nail bey yeisle yüzüme bakıyor; doktor çenesini kaşıyarak :

— Evet, zatülcenp! çok dikkatli bir tedavi ile atlatabilirsiniz, diyordu.

***

Üç ay sonra yavaş yavaş gezinmeğe başlamıştım. Yalnız çok az gıda alıyor ve doktorun şiddetli tenbihlerine karşı az uyku uyuyordum. Nail bey hastalığımın iptidalarında birkaç defa beni

yoklamağa geldi. Sonra İstanbula gittiğini işittim ve bir daha kendisini görmedim. Sara hanım, sık sık geliyordu. Zavallı annem ondan medet umuyor ve kendisini yalnız bırakmaması için yalvarıyordu.

Vücudum çok zayıftı. Uzun bir istirahate ihtiyacım vardı. Doktor birkaç ay olsun tebdilhava etmemin lâzım olduğunu söyledi.

Sıcak bir günde annemle bavullarımızı hazırlıyorduk. O gün ilk defa elbise giyindim. Aynanın karşısında traş oldum ve saçlarımı taradım. Yüzümde, üç aylık hummanın ne derin izleri kalmıştı; benzimin sarılığından kendim bile ürkmüştüm.

Annem herşeyin hazır olduğunu söyledi. Pencerenin kenarına oturmuş, arabanın gelmesini bekliyordum. Ekin tarlalarının ortasından kıvrılarak uzanan yol, yerle göğün birleştiği dumandan çizgide kayboluyor, gözlerim daima bu noktada belirecek karaltıya intizar edi-

gelen Sinâ idi... Onu burada, bu zamanda karşımda görmek... Bu mümkün mü idi?..

Benim şaşkın bakışlarım onu kapının eşiğinde tevekkuf ettirmişti. Tereddütle bir adım attı. Korkarak ve niyazkâr bir nazarla yüzüme bakıyordu. O ânda koşup, onun ayaklarına kapanmak, ağlamak ve aylarca çektiğim ıstırabı anlatmak istiyordum. Fakat birden, onun şimdi başka bir sahibi bulunduğunu ve kalbinin başkalarına ait olduğunu düşündüm, atılmış, çiğnenmiş aşkımın taşmak isteyen gururile kaşlarımı çattım:

— Kimi istiyorsunuz hanımefendi? buraya niçin geldiniz?..

Birden koşup ellerime sarıldı:

— Sahir!. Beni affet!. Bana acı!..

Hızla ellerimi kurtarıp geri çekildim:

— Ne affı diliyorsunuz?.. Acınacak vaziyet de olan siz değilsiniz hanımefendi.. Şimdi beni tekrardan mı iğfal etmek istiyorsunuz?..

ralarına hürmet ederek sizi dinlemeğe razı oluyorum...

İlerledim ve misafir odasının kapısını açtım:

— Buyurunuz buraya!..

Tereddüt etmeden içeri girdi. O sırada annem merdivenden iniverdi. Hemen yanına gittim:

— Anne, dedim. Bizim araba değilmiş... Sinâ Hanım azıcık benimle görüşmeğe gelmiş... Biraz daha bekliyeceğiz...

Annem yüzüme bakıyordu. Merakla sordu:

— Sinâ Hanım mı? Böyle gider ayak ne görüşmeğe gelmiş?.. Hem bak yine senin rengin kalmamış!..

— Anne, çok rica ederim, dedim. Şimdi bana uzun uzun sualler sorma!.. Beş dakika müsaade et!..

Annem meyus bir nazarla beni süzdü ve tekrar yukarı çıktı. Halâ elimde tuttuğum pardüsümü masanın üzerine bırakarak odaya girdim. Sinâ ayakta beni bekliyordu.

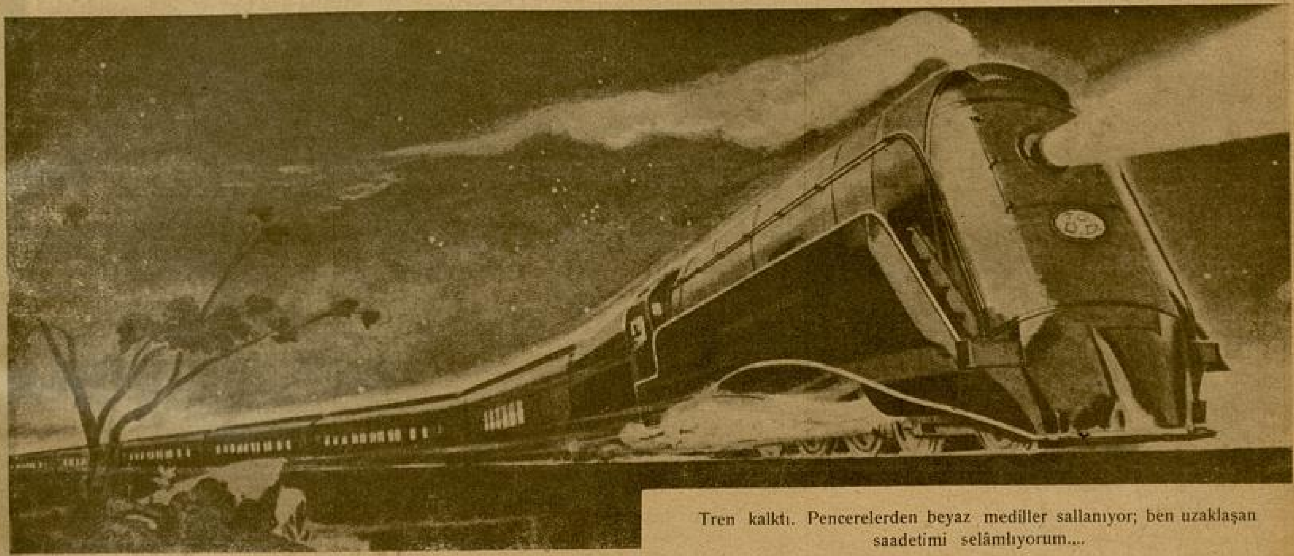

Tren kalktı. Pencerelerden beyaz mediller sallanıyor; ben uzaklaşan saadetimi selâmlıyorum....

yordu. Kızgın bir güneşin altında kavrulan ekinler, arasıra esen hafif bir rüzgârla dalgalana dalgalana uzaklara giderek kayboluyordu.

O sırada yolun nihayetinden bir karaltı peyda oldu. Kendi kendime:

— İşte araba geliyor, dedim.

Belki unutulmuş birşey olur diye etrafa son bir defa göz gezdirdim. Bavulları kapının önüne kadar indirmek istiyordum. Fakat zaif kollarım bu ağır yükleri tartamadı. Pardüsümü aldım ve ağır ağır merdivenlerden indim. Arabanın sesi yaklaşmıştı. Ve çok geçmeden kapının önünde durdu. Annem yukarıda idi. Ona seslenmek için merdivene doğrulmuştum.

Bahçe tarafından hızlı hızlı gelen bir ayak sesi işiderek başımı çevirdim; Yarabbi!. Rüya mı görüyordum? Bu

— Sahir, bana acı diyorum.. beni dinle!.. Sana heşeyi anlatacağım... Bu gün buraya nasıl, ne heyecanla geldiğimi bilsen!.. Gideceğinizi duyarak derhal koştum... Bir parça beni dinle!..

— Hiç birşey dinlemek istemiyorum Sinâ Hanım... Ben herşeyi biliyorum... Bu gün buraya zahmet edip gelmişsiniz...

— Sahir, inat etme!.. Bak sana yalvarıyorum... beni beş dakika dinle!.. Seni seven bir kadının aşkına bir parça hürmet et!.

Gözleri dolmuştu. Heyecanla göğsü kalkıp iniyor ve merhamet dileyen nazarlarla gözlerimin içine bakıyordu.

Asabiyetten her tarafım titriyordu. Dudaklarımda acı bir tebessümle:

— O zavallı aşktan bahsetmeyiniz, dedim. Bu söz ağzınıza hiç yakışmıyor. Maamafih, onun yalnız mazideki hatı-

— Buyurunuz, dedim, oturunuz.. Sizi dinliyorum... Karşılıklı birer kanapeye yerleştik. O, titreyen bir sesle söze başladı:

— Sahir, emin ol ki seni şimdi eskisinden daha çok seviyorum... yine tekrar edeyim ki, eğer seni aldatdığıma ve isteyerek bir başkasına varacağıma zahip oluyorsan çok yanılıyorsun... bizi biribirimize rapteden gönül bağları o kadar kuvvetlidir ki, onu hiçbir varlık ayıramaz...

Sözünü kestim:

— Ayırdı bile Sinâ Hanım... Parmağınızdaki halka onları gevşetti, tekarrüp eden izdivaç tarihi onları çürütecek ve kollarınızın arasına alacağınız bir minimini o bağları tamamile sökecektir...

(Arkası var)

DENİZİN ÇOCUĞU

●

Yazan : İLHAN S. TANAR

●

Şahıslar:

Hasan   Ayşe

●

Kayalık, ıssız bir sahil. Açık denizden gelen iri dalgalar kayalara çarptıkça, sular fıskiye gibi yükselir ve beyaz köpükler havada dağılır.

Ay ışıklı bir yaz gecesidir.

En yüksek kayaların birinin üstünde, açık lâcivert gökyüzüne karşı siyah bir silüet halinde görülen.. ve ancak ayışığının yardımiyle yüzünün ve vücudunun bazı kısımları sezilen bir genç oturmaktadır. Hasan, yirmi yaşında kadar, zaif, hasta yapılı bir gençtir. Perde açılırken, kollarını, sanki muhayyel bir varlığı kocaklamak istiyormuş gibi denize doğru uzatır, inler gibi bir ses çıkarır ve kolları tekrar yanına düşer.

Kayaların arkasındaki kumlu yoldan, telâşlı, fakat ihtiyatlı adımlarla genç bir kız gelir. Sırtında bir basma entari, başında, beline kadar uzanan geniş bir örtü vardır. Arasıra, takip edilmekten korkuyormuş gibi arkasına bakar. Hasana yaklaşmağa cesaret edemez. Bir müddet sessizce onun silüetini seyrettikten sonra seslenir:

— Hasan, Hasan!

Hasan, işitmez, denize bakmağa devam eder.

— Hasan, Hasan, işitmiyor musun Hasan?

Hasanın oturduğu kayaya tırmanır.

Hasan — Ne işin var burada, Ayşe, bu saatte? Sana gelme demedim mi? Gece yarısı, hırsız gibi, evinin penceresinden çıkıp...

Ayşe — Sus, öyle bağırma, duyarlar.

Hasan — Yine benim peşimden geliyorsunuz. Son gecemde bile rahat vermediniz. Baban seni yatağında uyuyor zannediyor, onu niçin aldatıyorsun?

Hadi eve, çabuk! (Ayşe kımıldamaz Hasan daha yumuşak bir sesle devam eder) Hadi benim küçük arkadaşım, evine git. Gitmeni, senin iyiliğin için istiyorum; baban farkına varırsa, yazık değil mi zavallı adama? Sana o kadar inanıyor ki!

Ayşe — Gitmiyeceğim.

Hasan — Biribirimize söyliyeceklerimiz bitmişti. Daha ne duruyorsun burada?

Ayşe — Seni bir defa daha görmek istedim, Hasan! (sesi boğuklaşır) Gitmeden, buradan ayrılmadan evvel... (Yüzünü ellerile kapatarak hıçkırır.)

Hasan — (Öfke ile) Bırak bu saçmalıkları.. çekil yanımdan. Zaten kâfi derecede harap olduğumu görmiyor musun? (Yeisli) Hava karardığındanberi bu kayanın üstünden ayrılmadım. Denizle vedalaşıyordum. Biribirimizi ne iyi anlarız, çılgın, vahşi, heyecanlı deniz ve ben... Bu gece o da durmadan ağlıyor. (Dalgalar kayalara çarptıkça üstlerine serpilen damlaları göstererek) İşte onun gözyaşları!. (Ayşeyi iter) Senin ağlamana ihtiyacım yok!

Ayşe — Bazan senden korkuyorum Hasan, zaman zaman öyle garip şeyler söyliyorsun ki! Aramızda yaşıyorsun, bizim gibi yiyorsun, içiyorsun, fakat bizden değilsin. Bana bir küçük çocuk muamelesi ediyorsun, aramızda dağlar varmış gibi, benden uzaksın. Nedir bu uzaklık, Hasan? Benden gizlediğin bir sırrın mı var? (Hasan cevap vermez) Bir sırrın var, değil mi?

Ben de çoktan şüpheleniyordum. (Hasana sokulur.) Gitmeden evvel bu sırrı bana söylemez misin?

Hasan — Anlamazsın ki!

Ayşe — Anlamağa çalışırım. (Kayanın üstünde yanyana otururlar) Bak, ellerin buz gibi.

Hasan — Üşümiyorum. (Ürperir) Korkuyorum Yaklaş Ayşe, daha yakın gel!

Ayşe — Neden titriyorsun?

Caketini kavuştur. Zavallı çocuğum.

Hasan — (Birden kızı iter, öfkelidir)

Sen de mi? Sen de mi bana acıyorsun? Bu son gecemde bile beni kendi halime bırakmıyacak mısınız?

Ayşe — Ne oluyorsun, Hasan!

Hasan — Anlamayacak ne var bunda. Beni yalnız bırak diyorum. Gecenin ayazı beni öldürmek isterse, varsın öldürsün. Bu gece benimdir. Doğduğumdanberi ilk defa, istediğim gibi bir gece geçireceğim. Artık kimsenin himayesini istemiyorum. Şimdiye kadar neydim?

Bir insan gölgesi! Bir gölge kadar taklitci, muti, uysal ve renksiz.

Ve yarın beni buradan uzaklaştıracaklar. Karadeniz havası bana yaramazmış! Ne tuhaf! Ben doğmadan evvel, babam annemi sinirleri yatışsın diye bu sert havalı köye getirmiş. Şimdi beni buradan götürecekler. Neden? Ah, biliyorum, biliyorum, ruhumu öldürüp vücudumu yaşatmak için!

Ayşe — Ne acı sözler söyliyorsun Hasan, uzun zaman kalmazsın orada, yine gelirsin.

Hasan — Dönmeyeceğimi biliyorsun. (Derin bir nefes alır, öksürür) Bu temiz, gıcır gıcır hava beni öldürüyor. Ama ben onu öyle seviyorum ki!

Ayşe — (Gözyaşlarını gizleyip onu teselli etmeğe çalışır) Gideceğin yer cennet gibi imiş Hasan, dün halana sordum. Ilık, güneşli, çiçekli tıpkı peri masallarındaki bahçeler gibi güzelmiş.

Hasan — Bir kadını sevindirecek şeyler, erkeği değil (Biraz susar, birden ellerini başına götürür) Allahım, buradan nasıl uzaklaşacağım? Ondan nasıl ayrılabilirim?

Ayşe — O mu? O kim, ben mi?

Hasan — Bu bir sırdır, Ayşe!

Ayşe — Söyle Hasan, çekinme!

Hasan — Söylemiyeceğim. (Yüzüne bakar) Beni seversin Ayşe, değil mi?

Ayşe — Pek çok.

Hasan — İki senedir samimî, müşfik arkadaşlığına çok alışmıştım. Seni arayacağım.

Ayşe — (Yüzünü Hasanın omuzuna bastırır) Of, Hasan, sus!

Hasan — Benden ayrılacağın için müteessir misin?

Ayşe — Biliyorsun. Sormağa ne lüzum var?

Hasan — Birgün beni tekrar görebilmeni, hiç olmazsa bir haber almağı umuyorsun değil mi?

Ayşe — (Dalgın, başı Hasanın omuzunda) evet, Evet!

Hasan — Demek ki sen de seviyorsun. Ben senden pek çok seviyorum, Ayşe.. Ben de âşığım. (Ayşe bu sözleri kendine sanarak Hasanın elini tutar) Hayır, seni değil, küçük arkadaşım, güzel, vahşî bir kadını, beni bazan seven, okşayan, bazan da hırpalayıp eziyet eden bir kadını seviyorum. O, kızıp köpürdüğü zaman ben de garip bir heyecanla yerimde duramıyorum, o, sakin olunca bana da bir durgunluk çöküyor. O, intikam arzusile kıvranıp haykırdıkca, ben de, bu zaif, kuvvetsiz bünyeme rağmen, kadını dövmek, işkence etmek istiyorum.

Ayşe — Ben anlamıştım zaten, başka birini seviyorsun. Beni aldattın. Hiçbir kadınla münasebetin olmadığına yemin ettiğin zaman yalan söylemişsin. Ahlâksız zalim bir kadını seviyorsun. Kim bu?

Hasan — Sabret Ayşe, sana herşeyi anlatacağım.

Ayşe — (Dalgın) Ben de, beni bir daha göremiyeceğin için müteessirsin sandımdı.

Hasan — Dinle Ayşe, anlaman lâzım. Biliyorsun, ben burada doğdum ve yirmi senedir buradan hiç uzaklaşmadım. Annem için söylenenleri duymuşsundur, buraya gelmeden evvel iki sene bir akıl hastanesinde kalmış. Çıktığı zaman sert havalı bir yerde oturmasını tavsiye etmişler, babam da, Kilyosta, bu kayalıkların üstündeki evi satın almış. İşte ben, şu biraz ötedeki evde doğmuşum. Annemin odası denize karşıydı, dünyaya gelince ilk duyduğum ses denizin iniltisi oldu. Başlarını kayalara çarpa çarpa inleyen dalgaların sesi! Ben doğarken annem ölmüş. Bana ninni söyleyen, beni oyalıyan, oynatan denizdi. Küçükken denizi anam gibi severdim. (Kederli) Sonra büyüdüm. Çelimsiz, beceriksiz, zaif bir çocuktum. Babam beni mektebe göndermiyordu. Eve hocalar gelir, bana türlü dersler öğretirlerdi. Kitaphanemizde, kalın ciltlerin arasında otura otura, köyün diğer çocuklarından büsbütün ayrı bir hal almıştım. Deniz kıyısına indiğim zamanlar benimle alay ederlerdi, çünkü ben onlar gibi kayadan kayaya atlıyamazdım.

Onlar gibi gülmeyi bile beceremezdim. O zaman, kendi başıma deniz kenarında saatlerce otururdum. Böyle kederli saatlerimde, türlü oyunlarla beni oyalıyan, tâ ayaklarımın dibine kadar sokularak, anlayamadığım fısıltılarla derdimi dağıtmaya uğraşan denizi, artık bir anne gibi değil, bir oyun arkadaşı gibi seviyordum. Bir peri hikâyesinin resimlerini seyreder gibi, günün her saatinde, hattâ her dakikasında renk ve biçim değiştiren dalgalara bakardım. İşte o zaman, babam...

Ayşe — Yetişir Hasan, anlatma o faciayı!

Hasan — Kesme sözümü, fırtınalı bir akşamdı, babam kayıkla açılmak istedi, tahlisiye kayığı dolaşmağa çıkıyordu, babam da nasılsa bir kolayını bulup kayığa bindi.

Ayşe — Ne feci kazaydı, Yarabbim!

Hasan — Kaza mı? Kaza diyorsun, öyle mi? Kayıktakiler bir de bakmışlar, koca bir dalga babamı kapınca, koynuna almış, hemen davranıp çıkarmışlar, zavallı babam bir müddet dalgın dalgın denize bakmış - muhakkak o da benim gibi denize âşıktısonra birdenbire kollarını açarak (kollarını açarak ayağa kalkar) tekrar denize atlamış. (Hasan kayanın üzerinde denize atlıyacakmış gibi bir hareket, yapar. Ayşe haykırarak caketinin eteğinden çeker, oturtur) Demek ki ilk düşüşü de kaza değilmiş. O akşam tahlisiye kayığı, babamı denizin koynuna bırakarak döndü.

Ayşe — Zavallı Hasan!

Hasan — Daha çocukken yapyalnız kalmıştım Evden nefret ediyordum Üzerime titremelerinden, sıtma tentürdiyot sürüp yünlere sarmalarından, hele halamın, emektar dadılarla başbaşa verip «Acaba bu da annesine çekecek mi?» diye dizini dövmesinden dehşet duyuyordum. Her dediğim yapılıyordu, benden âdeta korkuyorlardı. Belki hakları da vardı, annesi delıren, babası intihar eden, hasta bir çocuktan çok fenalık ümıt edilebilirdi. En büyük arzum sıhhatli bir köylü çocuğu gibi, sabahtan akşama kadar denize dalıp çıkmak, büyüdüğüm zaman da denizci olmaktı. Artık kendimi büsbütün denize vermiştim Bu kayanın üzerinde saatlerce yatıyordum. Gözlerimi kapayıp kayaların en ucuna yattığım zaman, yüzüme serin damlalar düşerdi. Gözlerimin, dudaklarımın üstüne düşen bu damlaları, seven bir kadının gözyaşlarına benzeterek acaba deniz niçin ağlıyor, diye düşünürdüm, o da benim gibi muztarip mi? Halbuki deniz benim ıstırabımı hissettiği için ağlıyordu. İşte ona böyle âşık oldum. Sırrım bu, Ayşe, denizi seviyorum.

Ayşe — Bunda şaşacak birşey yok ki Hasan, burada doğdun, büyüdün, annesiz, arkadaşsızdın. Daima denizi gördün, denizi dinledin. Sıhhatli ve fakir olsaydın, gemici olurdun. Bahriyeye girmek için evinden kaçan az mı? Denizi sevenler çoktur.

Hasan — Benim gibi sevmemişlerdir. Benim için o, su ve köpük değil, bir kadındır. Yeşil gözlü, dalgalı saçlı bir kadın! Harikulâde bir vücudu var; beni kucakladığı zaman, ne iyi, ne müşfik olduğunu, bilsen!

Ayşe — Ne tuhaf konuşuyorsun, Hasan!

Hasan — Sen de benden korkuyorsun.. anam gibi delireceğimden korkuyorsun. Benden yalnız o korkmıyor (denizi gösterir), çünkü ben onun çocuğu, sevgilisi herşeyiyim. Beni o büyüttü. Ama şimdi beni ondan uzaklaştırmak istiyorlar. Yarın gidiyorum, gitmezsem, kollarımı bağlayıp götürecekler. Öksürüyormuşum, zaifmişim, verem olmağa istidadım varmış, Karadeniz havası yaramazmış. (Bir müddet susarak denize bakar Dalgalar gittikçe daha azarak, yükselmektedir. Su serpintilerinden yarı ıslak bir hale gelirler. Kız biraz geri çekilir. Erkek aldırmaz.)

Hasan — Bu geceki hırsını görüyorsun ya, bana kızdı, dinle bak ne diyor: (Başını ileriye uzatıp dinler gibi yapar ve denizin sesine uymağa çalışarak fısıldar) Hasan, vefasız Hasan, beni bırakıp nasıl gidiyorsun. ben senin anandım, oyun arkadaşındım, sevgilindim, beni nasıl bırakıyorsun, kalpsiz Hasan!. (Doğrulur, kıza döner) Duydun mu nasıl feryat ediyor, inliyor!

Ayşe — Birşey duymadım.. rüzgâr ziyadeleşti, o kadar!

Hasan — Benden nefret ediyor, Ayşe, sevgilim benden nefret ediyor. (Titrer)

Ayşe — Kendine gel Hasan, ben varım ben seni seviyorum. İstersen yarın seninle beraber gelirim, Hasan, o cennet gibi çiçekli yere gideriz!

Hasan — Sen beraber gelirsen, Ayşe, belki iyileşirim, kuvvetlenirim, ama sen çocuksun.

Ayşe — Değilim, çocuk değilim. Seninle beraber geleceğim. (Hasana sokulur, Hasan da ona döner, başını kızın omuzuna dayar.) Ne mesudum, Hasan, bilsen, sabah olsa da gitsek!

Hasan — (Birdenbire sıçrar, Ayşeyi iter) Neydi o?

Ayşe — Hangisi?

Hasan — Kimdi o acı acı haykıran?

Ayşe — Bu gece çok sinirlisin! Rüzgâr. Bana baksana Hasan, boşluklara dalma, bana bak, Hasan, bana bak!

Hasan — (Kayanın ucunda ayakta) Orada.. İşitmedin mi? Bak, Ayşe, İşte, işte!

Ayşe — (Hasanın gösterdiği yere bakarak) Nerede? Kim?

Hasan — Ta uzakta, şu ötedeki kayaların altında, yaklaşıyor, yaklaşıyr.. bak, galiba bir ceset!

Ayşe — Ayyy! Ben birşey göremiyorum

Hasan — (Kayanın ucunda denize doğru eğilir.)

Görmiyor musun? Bir kadın.. yeşil gözlü, sarı saçları beyaz vücudunu sarmış.

Ayşe — Bir dalganın üzerine ay ışığı vurmuş!

Hasan — Yaklaşıyor.. ah, ölmemiş, nefes alıyor. hareket ediyor.

Ayşe — Ay ışığında kabarıp, alçalan dalgalardan başka birşey görmiyorum.

Hasan — Tam burada, kayanın dibinde, kalkıyor, bize bakıyor, beni çağırıyor, Ayşe, beni istiyor. Duymuyor musun?

Ayşe — Hasan, çıldırdın mı?

Hasan — (Mesut) Seni kıskanıyor sevgilim, seni kıskandı. (Güler) Oh, sevgilim nihayet beni istiyorsun! Kollarını bana uzatıyor.. geliyorum sevgilim, beni bekle! (Kollarını açarak kayadan denize atlar.)

Ayşe — (Kayanın ucuna koşar) Hasan, Hasan! (Müthiş bir dalganın kayalara çarpışından başka bir cevap alamaz. Perde inerken ağır ağır döner.)

La Dame aux Camélias

"Marguerite Gautier'in günlük notları,,

Roman ve Piyeseni yazan: Alexandre Dumas Fils

Hikâyesini yazan: Ragıp Şevki

"Hastayım, kurtuluşu olmıyan hastalıklardan birile hastayım. Hava kapalı, ben gamlıyım. Yanımda kimsem yok, ağlayamıyorum ve yalnız sizi düşünüyorum Armand. Şimdi siz benden çok, çok uzak yerlerdesiniz ve belki de beni unuttunuz. Fakat, artık öleceğimi bildiğim için herşeyi anlatmaktan sakınmıyorum. Ve kabahatsiz olduğumu size söylemeden de ölmek istemiyorum:

Hatırlıyorsunuz değil mi, Boujivalden babanı görmeğe gittiğin zaman baban, Boujival'a beni görmeğe geldi. Yüzü sertti ve bütün fahişelerin bir makine gibi yalnız altın aldıklarını kafasına yerleştiren bir adamdı. İlk dakikalarda sert ve tehdidamiz bir şekilde konuştu, sonra benim de aynı şekilde mukabele ettiğimi görünce yumuşadı. Ona, rehine koyduğum eşyanın makbuzlarını göstererek sizi katiyen para için sevmediğimi, saadetimi devam ettirmek için eşyalarımı bile sattığımı söyledim.

M. Duval bütün bunları dinledikten sonra iki elimi tuttu:

— Öyle ise çocuğum, sizden oğlum için büyük bir fedakârlık isteyeceğim. Düşünün ki metresin yanında bir aile vardır, aşktan başka vazifeler de vardır. Oğlum sizin için annesinden kalan serveti fedaya hazırlanmış. Bu, onun için ne büyük tehlüke.. bu iki aşk sizin için bir bahtiyarlıktır, fakat yarın.. yarın diyecekler ki: "Armand'ın bir kapatma kızı, kendisi için bütün malını satmağa mecbur etti!,,.. işte o zaman sizin gençliğiniz, oğlumun istikbali harap olmuş olacak!.

Bundan başka onun için terkettiğiniz hayatın yeni baştan sizi çekmeyeceğine emin misiniz? Sonra oğlumun istikbali üzerinde yüklediğiniz engellerin farkında mısınız? Bütün bunları düşünün madam, onu seviyorsunuz, o halde onun istikbali için aşkınızı feda ediniz. Henüz bir felâket olmadı. Fakat olabilir. Armand sizi sevenlerden birile vuruşabilir, katil olabilir, olabilir. O zaman, oğlunun hayatını sizden istemeğe gelecek olan bu babaya ne diyeceksiniz?

Sizden niçin saklayayım. Beni Parise getiren sebebi de öğrenin: Genç, güzel, melek gibi saf bir kızım var. Seviyor. Evlenmek üzeredir, hürmete değer bir aileye gelin gidiyor. Ve benim ailemde de herşeyin hürmete değer olmasını istemektedir. Damadın ailesi Armand'ın Pariste nasıl yaşadığını öğrenmiş ve bana, oğlumun bu şekilde hayat sürmesi devam ederse sözlerini geri alacaklarını bildirdiler. Kızıma acıyınız, onun o saf, melek gibi aşkına acıyınız, kızımın saadetini bana bahşediniz madam?»

İşte sevgilim, babanız bunları söylerken ben ağlıyordum. Babanızın dilinin ucunda gezinen, fakat bir türl söyleyemediği şeyler benim dilimd dolaşıyordu: Ben bir kapatma kızdın Ben bir fahişe idim. Melek gibi bi kızın saadetine, asil bir genç adamı istikbaline mani olamazdım. Herşe kabul ettim. Babanız beni alnımdan bi papa ihtimamı ile öptü. Beni takdi etti, seni sevdiğimi, senin için ne bi yük ve müthiş bir fedakârlığa girişt ğimi teslim etti. Daha o zaman hi settim ki, saf ve melek gibi bir kı ben öldükten sonra, saadetini kendisin bahşettiğim için adımı dualarla anı caktır.

Baban ve ben, ikimiz ağlayara ayrıldık. O mesuttu, fakat ben.. a ben.. o gece kont de N... ile içtin içtim ve sabahleyin yatağımda o buldum. İşte Armand, senden saklad ğım hakikat bundan ibaret.... „

***

"Ayrıldığımız günden itibaren na ıstırap içinde kıvrandığımı bilemezsi Sonra bana savurduğun hakaretler kalbimin acısını büsbütün arttırıyo geceleri ağlamaktan uyuyamıyor, gü düzleri, ağlayamamaktan ölü gibi y şıyordum. Kendimi çabuk öldürme için ne yapmak lâzımsa yapıyordu Son hakaretiniz beni mahvetti. Eve sana geldiğim gecenin sabahında se kabul etmemekle bana göstereceği hareket ancak o idi. Benim geceleri her vakit bu derece pahalı ödenird Fakat o pahanın ağırlığı, o 500 frang verdiği azap ölünceye kadar beni kalbimin üstünden kalkmadı.

Kendimi öldürebilirdim değil m fakat neye yarar.. ölüme o kadar y kındım ki, buna teşebbüsü nafile say yordum. Ve sonra senin bana verdiği saadeti biraz daha düşünebilmek, h yalimde yaşatmak zevkinden mahru kalacağımı sanarak çekiniyordum.„

***

"Durmadan kan kusuyorum. Ah be ni bir görseniz, içinize fenalık geli Yapayalnızım, bu yalnızlık beni sade ağlatıyor. Beni avutacak sözlerine kadar muhtacım ki... Pariste olsaydı benim yatağımın kenarını ve oda hiç yalnız bırakmazdınız. Ah! bunu t hayyül etmek bile bana teselli veriyo Doktorlar beni yazmaktan menediyo Hakları var. Çünkü yazarken seni d şünüyor, senden mahrum kaldığı düşünüyor ve ıstırap içinde kıvra yorum.

Parasız kaldım. Prudance Emniy sandıklarını dolaşıp para bulmağa çalış yor. Alacaklılar hep birden hücuma ba ladılar. Fakat ben o kadar sakinim ki

***

"Baban benim hastalığımı düşünmü ve çok güzel bir mektup gönderd Ertesi gün de, babanızın nazik bir v

zifeyi rica ettiği dostu M. H. geldi ve bana sıkılarak 1000 ekü uzattı. Reddettim. Fakat ısrar karşısında ve bunun bir sadaka olmıyacağını düşünerek kabul ettim. Ah, babanızı seviniz, çünkü sevi lmeğelâyık pek az adam vardır.„

***

"Günlerim sayıklamalar ve öksürükler içinde geçiyor. Hergün ölüme biraz daha yaklaştığımı hissediyorum. Vücudum beni yakan yakılarla kapalı. "Eskiden o kadar pahalı ücret verilen bu vücudu şimdi git arz et de, bak ne verecekler, gör!» Istırap çekiyorum Armand, ıstırap çekiyorum. Ah, bizim o güzel Boujival günlerimiz nerelerdesiniz?

Ben ölmeden evvel hiç gelmeyecek siniz demek? Aramızda herşey ebediyen bitti mi? Bana siz gelirseniz iyi olacağım gibi geliy r „

***

"Bu gün büyük bir gürültü ile yemek odamı haciz memurları doldurdu. İçlerinden biri odama girdi, dolapları açtı, ne gördüyse yazdı. Ah, yarabbi. Bu beni büsbütün öldürdü.

Altı haftadır ki, ıstırap çekiyorum. Bütün ıstırabım senden ayrı olmak.. yalnız size yazdığım zaman biraz ferahlıyorum. Tahayyül ediyorum ki, siz yine Parise dönecek, yine beni sevecek, yine kollarınız arasına alarak sıkacak, öpecek, okşayacaksınız. Ah, ben ne kadar deliyim, bunları yazarken, bu çılgınca hülyaların verdiği sarhoşlukla kalemi elimde zor tutuyorum. Ben deliyim, deliyim? Fakat ne olursa olsun sizi çok sevdim. Belki beni bu kadar yaşatan bu sevginin kuvvetidir. Etrafımdan hissediyorum ki, ölüme çok yaklaştım. Fakat ah, bu yıl beraber yaşamış olsaydık, bu kadar çabuk ölmüş bulunmıyacaktım Armand. Allahın takdiri yerini bulur.»

***

"Ah Armand, geliniz, bana geliniz, çok ıstırap çekiyorum, öleceğim. Dün gece Vodvil'e gittim ve sizinle ilk defa tanışdığım locada oturdum. Gözlerimi sizin o zaman oturduğunuz koltuğa diktim. Şimdi orada kaba bir köylü vardı ve aktörlerin hareketlerine gürültü ile gülüyordu. Bu gidiş beni yordu, eve ölü gibi getirildim. Bütün gece öksürdüm, kan tükürdüm. Ah Allahım, Allahım, ölüyorum, bunu bekliyordum.

Hasta yatağına düştüğüm güdenberi beni terketmeyen en iyi arkadaşım Julie Dupart, başım ucunda bekliyor. Gözlerimi kaldırıyorum ve onun ağladığını görüyorum. Ağlamak, ağlamak... ağlamak ıstırapları dindirmiyor, ölmek üzere olanları iyileştirmiyor.„

***

" Julie Dupart'ın mektubu „

«Mösyö Armand,

"Tiyatro dönüşü Marguerite'i sarstı, artık bir külçe gibi yatıyor. Korku içindeyim. Sizin yanımızda olmanızı ne kadar isterdim. Marguerite altı haftadanberi sükûn, hezeyan halinde iken daima sizi çağırıyor, sizin isminizi anıyor. Doktor bana artık onun çok yaşamıyacağını söyledi. Ah, Marguerite sizi severek ölüyor mösyö Armand, sizi anarak ölüyor.

Günler geçiyor ve o, dalgınlıktan kurtulamıyor. Artık parasız da kaldık. Herşey satıldı. Kalanların hepsi haciz altında.. Marguerite henüz etrafında olup bitenleri farkediyor ve maddî, manevî kalbi ıstıraplar içindedir. Onu bir görseniz, tanıyamazsınız. Sararıp solmuş yanaklarından iri yaşlar akıyor. Artık yazamadığı için ben yazıyorum ve o bana gözlerini çeviriyor, fakat beni görmüyor. Gözleri ölümle perdeli.. fakat gülümsüyor. Bütün ruhu, bütün fikri sizinle meşgul, buna eminim.

Kapının her açılışında gözleri parlıyor ve hep sizin içeri gireceğinizi sanıyor. Sonra girenin siz olmadığınızı görünce yüzü kederleniyor, alnını soğuk bir ter bastırıyor ve şakakları penbeleşiyor.

Bu sabah Marguerite beni yatağının başına çağırdı. Çekmecesini açmamı, oradan dantelâlarla süslü bir takke, bir uzun gecelik almamı söyledi:

— Günahlarımı söyledikten sonra öleceğim. O zaman bunları bana giydirirsin. Bu, bir ölü kadın zarafetidir!„ dedi ve papası çağırttırdı.

***

Herşey bitti. Marguerite bu gece 2 ye doğru ihtizar haline girdi. Hiçbir mazlûm, çıkardığı feryatlarla böyle bir işkence çekmemiştir. İki üç defa yatağının içinde dimdik dikildi. Sanki Tanrıya yükselen hayatını tutmak istiyordu.

İki üç defa sizin adınızı fısıldadı. Sonra herşey sustu. Bitkin bir halde başı yastığa düştü, sessiz gözyaşları gözlerinden aktı ve öldü. O vakit, üzerine eğildim, seslendim ve cevap vermeyince gözlerini kapattım ve alnından öptüm.

Zavallı Marguerite! bu pusenin, onu Allah yanına temiz çıkarması için, mukaddes bir kadın olmasını isterdim.„

ŞOPENİN PRELÜDÜ

LEMAN KARAMANOĞLU

Jalenin piyano hocası çok sert, en ufak bir hatayı bile affetmeyen titiz bir adamdı.

Ders günleri Jale, haftanın yedi gününde uzun saatler çalıştığı parçaları sabahleyin tekrar eder ve, adeta gözleri dolarak hocasının yanında da tereddüt etmeden, yalnızken çaldığı gibi iyi çalabilmesi için dua ederdi. Fakat, hizmetçi gelip te, muallimin beklediğini haber verdiği dakikada, yine müthiş bir çarpıntıya düşer, helecan içinde piyanonun önüne oturur ve pek iyi öğrenmiş olduğu parçaları naklederdi.

Jale, on altı yaşında çok hassas bir kızdı. Belki güzel değildi. Lâkin, iri kahve rengi gözleri, küçücük burnu, çukur çenesi ile sevimli bir görünüşü vardı. Altı aydır bu yeni piyano muallimінden ders alıyordu.

Ekrem, konservatuvarın son sınıfına gelmiş ve bilhassa kompozisyonda gösterdiği kabiliyet ile takdirler kazanmış bir gençti. Etvarı biraz haşindi. Kalın dudakları arasından dişleri nadiren görünür ve büyük camlı gözlüklerinin arkasında, yeşil gözleri insana görmiyormuş hissini verecek kadar dalgın bakardı. İlk ders günü Jale, adeta korkmuş, piyanonun önünde, bir türlü ellerini taşlara değdirecek cesareti bulamamıştı. Ekrem:

— Korkmayınız. En iyi bildiğiniz parçayı çalınız Sizi dinliyorum, demişti..

Jalenin en iyi bildiği ve sevdiği parça, Şopenin Fa major, prelüdü idi. Yüreği ağzında, sevgili parçasını çalmağa başlamıştı. Ekrem prelüdün bitmesini bile beklemeden:

— Kâfi efendim.. demişti. Hocanız size bu eseri çok erken vermiş; yahut size "Şopen„ in nasıl çalınması lâzımgeldiğini anlatmamış.

Bu sert ve, kuru seslerle biçare bestekârın ruhunu tazip ediyorsunuz. Şu gördüğünüz küçücük notalar, onun muztari pruhundan damlayan birer gözyaşıdır. Bu yaşlara hürmet idiniz..

O gündenberi Jale, hergün saatlerce piyanonun başında, şimdiye kadar alışmadığı yumuşak ve tatlı bir tarza parmaklarını alıştırmak için bıkmadan çalışıyordu.

Annesi bu çalışkanlığa hayran kalmıştı. Şimdiye kadar pek haylaz olan kızı, bugünlerde piyano başından kalkmıyordu. Çünkü, Jale bir iki ay içinde, görmiyormuş gibi bakan sert ve titiz hocasına, on altı yaşının bütün toyluğu ve hassasiyeti ile âşık olmuştu. Ondan korkuyor, çekiniyor, yüzüne bakmağa cesaret edemiyordu.

Lâkin, beyaz taşların üzerinde dolaşan elleri, onun uzun parmaklarına temas ettiği zaman, bütün vücudunda garip bir ürperme hissediyor, kulakları uğulduyor, yanaklarından ateş çıkıyordu.

Bu temas artık Jalenin en büyük saadeti olmuştu. Uzun, biçimli esmer parmakların ellerine değmesi için, herşeyi göze alarak sık sık yanlış basıyor ve artık sinirlenen muallim, eli ile o âsi parmağı düzelttiği zaman, dünyanın en büyük saadetini hissediyordu.

Lâkin Ekrem, Jaledeki bu tehavvülün farkında değil gibi görünüyor, bu lâkaydî Jaleyi deli ediyordu.

Bir ders günüydü. Genç kız aynasının karşısında kendisini seyretmeğe dalmıştı. Yeni yaptırdığı bu mavi elbise ona çok yaraşmış, belinin inceliğini, biçiminin tenasübünü iyice meydana çıkarmıştı. Sımsıkı iki örgü ile başına topladığı kızıltılı saçları, alnın üzerinde ipekten bir taç gibi yükselmişti.

Bu haliyle kendisini, kaç gündür yer cesine okuduğu "Şopen'in hayatında„ ki "Mari dö Vezinska„ ya benzetti. Kalbi çarptı. Acaba Ekrem bu müşabeheti farkedecek miydi. Hiç olmazsa bu güzel elbisesine dikkat edecek miydi; bugün canı azar işitmek istemiyordu. Bu istekle, sevgili parmaklara temas zevkini feda ederek, kusursuz çalmağa karar verdi. Sokak kapısına vurulan iki darbe Jaleyi yerinden fırlattı, Aynaya koştu. Kollarını kabarttı, saçlarını düzeltti ve sakin görünmeğe çalışarak merdivenleri indi. Ekrem, piyanonun yanındaki yerine oturmuş, da-

— Artık Şopeni istediğin kadar bana dinletebilirsin. Hem de parmaklarının o tükenmez inatçılığına ihtiyaç kalmadan olmaz mı ?

Söyleyen Kalbimdir: XII

TEVFİK TANYOLAÇ

Çevrem açıktı, ufka kadar.

Neye yarar: Bakışları mı inciden bu geniş alanlık, sivri dikenlerle, keskin taşlarla doludur. Burada hiçbir canlı dolaşamaz. Burası bir ölüm yoludur.

Sarı, boz parıltılarla toprağı bir deri gibi kaplıyan bu alanlığa, ufuklar bile bir kemer olamaz.

❖

Gideceği yeri düşüne düşüne, isteksiz adımlarla ilerliyen akşam güneşi karşımdadır. Ve renk dağıtan uzun eteği de ardında ağır, ağır sürünmektedir.

Eteğinden dökülen ışıkların büyülü oyununu seyrediyorum. Onların dokunduğu dikenler, yalçın kayalar, asıllarını değiştiriyordu.

Bakışlarımı bile barındırmıyan koca alanlıkta ilkbahar çiçekleri dalgalanmağa başladı.

Gökler, güzel boynunu öpen, benden talili, eşarpa benzedi.

Işıkların sihirli oyunu, beni, seni düşünmekten alıkoymadı. Gerçek olan menekşelerinden, gerçek olan baharı istiyordum ben.

❖

Yanıbaşımda bir kanat sesi var. Sevinçli bir ötüş duyuyorum.

Bu, kar gibi beyaz, bembeyaz bir güvercindi. En yakın gördüğü çiçekli dalın üzerine süzüldü. Konmak istedi. Acı bir çığlıkla havalandı. Bir zanbak kadar temiz göğsünde kıpkızıl bir çiçek vardı.

Süt gibi beyaz güvercinin birçok defalar, sevinç sesleri çıkararak süzüldüğünü ve yine her sefer, yürek parçalıyan çığlıklarla havalandığını gördüm.

Her havalanışında göğsündeki kıpkızıl çiçeklerde artıyordu.

Artık o, bembeyaz güvercin değildi. Alevden bir kuştu. Aldanışın hıçkırıklarını, sevincin kahkahalarını içimde bırakarak, süzülüp havalanarak uzaklaşıyor beyaz güvercinim...

Hâlâ, gözlerim onun eridiği tarafa bağlıdır.

Şimdi, oradan pırıl pırıl bir yıldız doğdu.. Gülümseyen bir sarışın kız doğdu.

Kirpiklerim ıslak, kalbim sıcak sıcak çarparak, seni düşünüyorken, zaman bileğimden tuttu:

— Toprağın oğlu, dedi, bak!. Bu güvercin, insanların içindeki sürükliyen ve sönmeyen seslerdir. Sizi renkten renge uçurur. Çağıran renklerin gizlediği çıplak kayaların, dikenlerin hakikatı sizi yaralar. Fakat, ikinci bir büyülü renge kalbiniz kanayarak atılırsınız.. ve ta ki siz, bir hiç oluncaya kadar. O güvercin gibi aldanarak..

— Git, dedim, senin çarkların nasıl geriye dönmezse ve gözlerin mazi deye birşey göremezse..

Ben de vefasızlığa dönemem. Kendimi onsuz göremem. Işıkların, renklerin, çıplaklıkların oyununu biliyorum ben. Benim o seven, hiçliğe rağmen.

---

ima cebinde taşıdığı kitaplardan birini okumağa dalmıştı. Jale odaya girince kitabını kapadı ve ayağa kalktı. Dalgın gözlerinde bu gün, Jalenin görmeğe alışmadığı bir parlaklık vardı. Talebesinin elini sıkarken:

— Bu gün kocaman bir hanım olmuşsunuz Jale, dedi. Çalacağınız parçaları çok güzel öğrenmiş olmanızı dilerim. Zira böyle zarif ve güzel bir genç kızı azarlamak mecburiyeti bana çok güç gelecek..

Jale heyecan içindeydi. Bu sözler ona, saf aşkının mukabelesiz kalmıyacağı ümidini verdi. Sevinçle piyanoya doğru ilerledi. Ekrem iskemlesini çekerken biraz mahcup bir tavırla cebinden büyükce bir zarf çıkararak Jaleye uzattı ve:

— Jale! dedi, yarın akşam Nezihe ile nişanlanmamız şerefine Belvü bahçesinde bir eğlence yapacağız. Parmaklarının pek inatcı olmasına rağmen, çok kabiliyetli bulduğum Jaleyi de görmek benim için büyük bir sevinç olacak..

Birân içinde en büyük bir sevinçten, en derin bir ümitsizliğe düşen Jale, on altı yaşından beklenmeyen bir irade kuvvetile tebessüm ederek:

— Hay, hay!.. Memnuniyetle geliriz; dedi ve piyanosunun önüne oturdu. Mütemadiyen gözlerine hücum eden yaşları içine sindirmeğe çalışarak notalarını açtı. Başına doladığı örgüden tacı kafasını sıkıyor, kabarık kolları, sıkı elbisesi içinde muazzap oluyordu.

Buradan kaçmak, saçlarını çözmek, elbisesini çıkarıp atarak odasında doya doya ağlamak istiyordu. Fakat bunların birini yapmamağa, ağlamamağa, mesut görünmeğe ve çalmağa mecburdu.

— İsterseniz bu gün, eskiden çalıştığımız parçaları tekrarlıyalım, dedi; uzun zamandır çalmamıştık.

Ve, "Şopenin", "Fa Major" Prelüdü beyaz taşlardan damla, damla dağılmağa başladı. Jale, ilk büyük acısının cereyanına kendini kaptırmış, Ekremi de, başını sıkan saçları da unutmuştu. Şu dakikada çektiği azabın bir aksisedası gibi gelen seslere dalmıştı. Şopenin Prelüdünde, Jalenin gözyaşları aktı. Istırap genç kıza kendi kendini buldurmuş, kalbindeki bu acayip sızı, ona şimdiye kadar göremediği kapalı bir âlemin kapılarını açmıştı. Duymak için, bütün hisleri, acı ve tatlı yaşamış olmak lâzım değil miydi. Zaten? Son akorlar boğuk bir inilti halinde akislendiği zaman, Jalenin artık tutamaz olduğu yaşlar, gözlerinden sel gibi akmağa başladı.

Önüne bakıyor ve gözyaşları mavı entarisinin üzerinde, iki koyu iz bırakarak süzülüp gidiyordu.

Ekrem gülerek Jalenin elini tuttu, dudaklarına yaklaştırarak öptü:

— Beni affet Jale! dedi; sana çok azap çektirdim. Fakat, san'at namına böyle yapmağa mecbur gördüm kendimi. Bu çaldığın eserleri tam olarak çalabilmen için, ıstırap ne demek olduğunu bilmen lâzımdı. Tabiî sen de, hayatın mukadder olan azaplarını yavaş yavaş öğrenecektin. Fakat, ben telâş ettim. İlk azabı, ilk saadeti benim elimden tatmanı istedim.

Seni sen yapmak, bu eserlerin nasıl yazıldığını sana hissettirmek için bu hileye müracaat ettim. Seni seviyorum Jale! Babana söyledim. Nişanlanmamıza itiraz etmiyor. Artık "Şopen" i istediğin kadar bana dinletebilirsin. Hem de parmaklarının o tükenmez inatcılığına ihtiyaç kalmadan olmaz mı?

ŞIK ve Ucuz Geyinmek mi İstiyorsunuz? Evinizi Zevkle Tanzim mi Edeceksiniz? Evlenme Çağında Kızınız mı var?

Öyle ise:

Bu MODELLERDEN

İstifade Ediniz!

→ No. 1

No. 1 — Kadife ve Yünlü Elbiselere Modern Garnitür

Yaka ve manşet. Tığa sarmadan 5 No.lu kotonla işlenir. İşin tarzı modelde görülmektedir.

No. 2, 2 B. — İki Örgü Yaka

D. M. C. ipliğinden örülür. Modeller hem çok kolay, hem de çok moderndir. Her ev kadını kolaylıkla yapabilir..

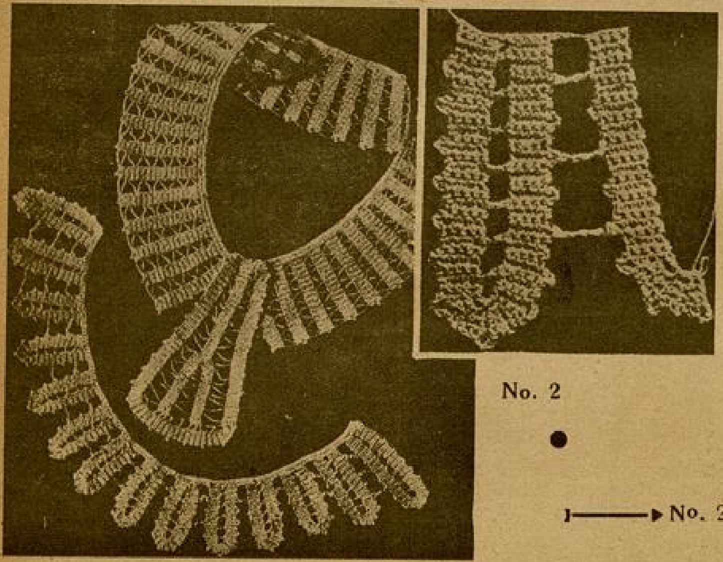

No. 2

→ No. 2 B.

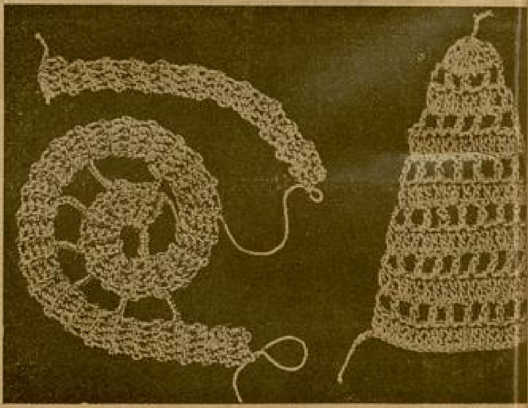

No. 3

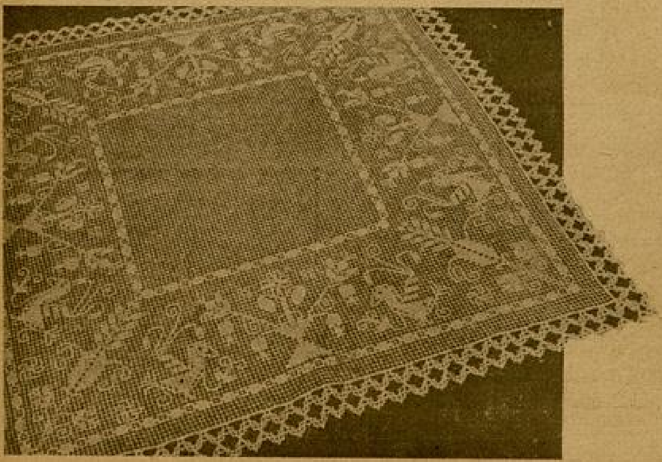

→ No. 3 B.

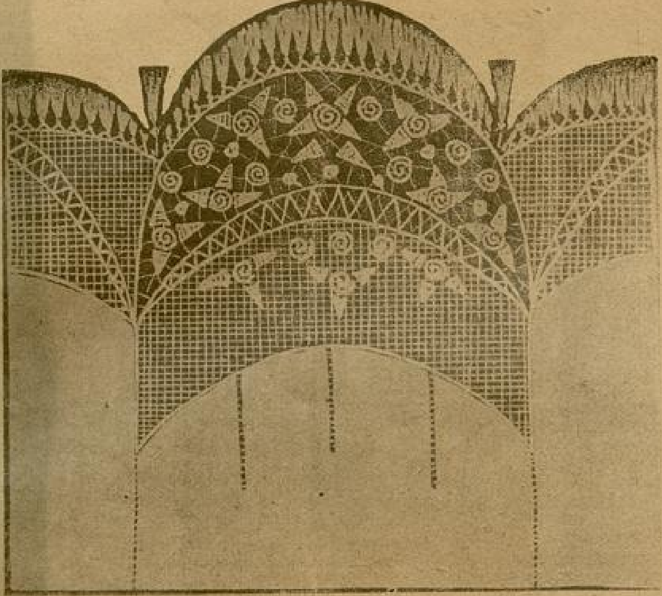

No. 5

No. 3, 3 B. — File Masa Örtüsü

Beyaz tire ile örülen bu örtünün içi D. M. C nin 8 No. su ile, dolguları ise ayni ipliğin 5 No. su ile işlenir. Arzu edilirse iki renkle de yapılabilir. Etrafındaki dantel hazırdır. Büyüklük 139-139 dur.

No. 4 — Çay Takımı

Kumaşı poplinden, ajurları file olarak yapılan bu zarif çay takımı, açık bej rengi olmalıdır. Fileler beje yalnız beyaz renkte uygun olur.

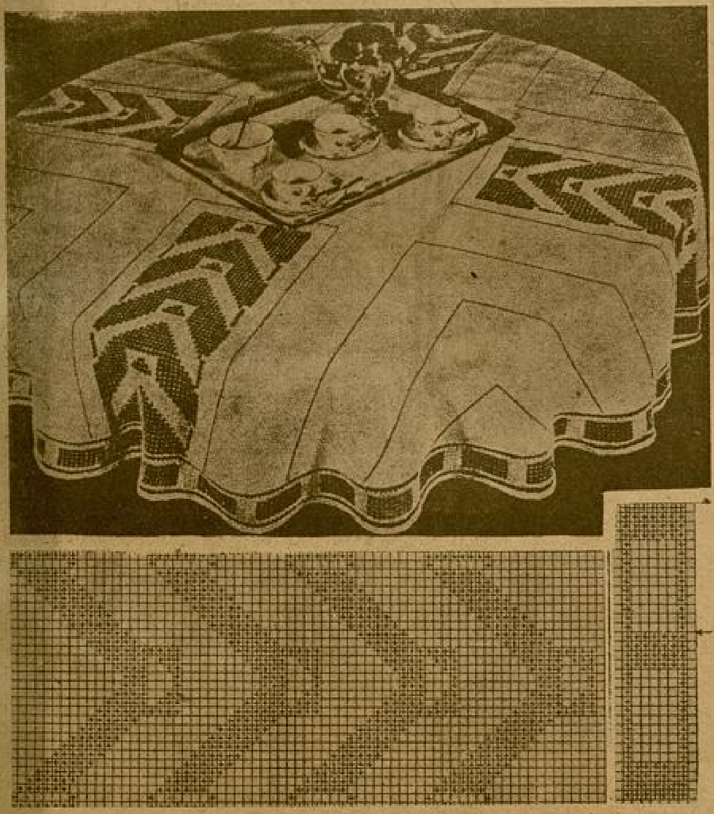

No. 4

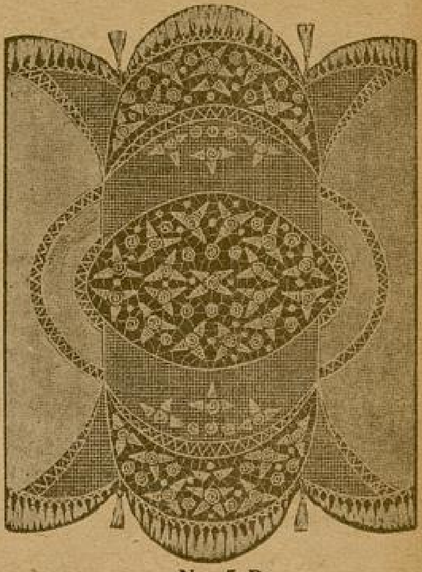

No. 5 B.

No. 5 C.

Broderinin motifleri örtünün büyüklüğüne göre yapılır. Deliklerin büyüklükleri ise arzuya bağlıdır ve ipliğin kalınlığı da buna göre olur. Meselâ 7 milimetrelik delikler için 10 No. lu bir iplik, dolgu için de ayni ipliğin 5 No. lusu kullanılır..

No. 5, 5 B., 5 C. — Yatak Odası Takımı

İki katlı açık marsiliz ipliğinden, yahut D. M. C den yapılan bu yatak odası takımının, resimlerde görüldüğü veçhile bir kısmı kumaştır.

Motiflerin yapılış tarzıyle yatak, yastık ve perde örneklerinden birer örnek resimlerinizde görülmektedir.

Sayın Okuyucularımıza!

(YARIM AY) bundan sonra sık sık bu örnek sayfalarını yapacaktır.

Ne cins işlerin modellerini görmek istiyorsanız, lütfen bize yazınız; sayfalarımızı ona göre tanzim edelim.

Istıranca Eteklerinde

Yazan: *Mükerrem Kâmil Su*

№: 13

İyilik, güzellik ve mesut yaşama imkânlarını hep biribirinden uman, bekleyen iki anlaşmış insan için izzetinefsin yeri, sadece boş bir sözden, manasız bir kuruntudan başka birşey değil midir?»

Hâkim uzun söyledi. Birçok misaller gösterdi. Fakat sarışın kadının: «Hâkim ne derse desin; mahkeme ne kadar ağır şartlar gösterirse göstersin, onunla barışmıyacaksın, mümkün olduğu kadar çabuk ayrılmalısınız, ondan sonra seninim!» diyen sesi kulaklarında çağladıkca.. pişmanlığa doğru dönen iç yüzünün, yeniden altüst olduğunu ve büyük bir aşk, zevk, saadet vadeden sese doğru aktığını hissediyordu.

Cevat karısına dönmedi...

Berrin zavallı bir insan mazlûmluğu ile girdiği mahkeme odasından, daha çok kırılmış, incinmiş, on yıl daha çökmüş bir ruh haleti ile çıktı.

Gözlerinde donan yaşlar, bakışlarını taşbebeklerin cam gözlerine benzetmişti. Dudakları titriyor; bastığı yeri görmiyor; nereye döneceğini, neye dayanacağını bilememekten gelen bir şaşkınlık içinde ilerliyordu.

Ona ilk koşan Nesrin oldu:

— Berrin, koluma dayan, Nahide dayan yavrum. Şimdi eve gideceğiz. Hepsi geçecek, herşey iyi olacak!

Nesrin, ne söyliyeceğini bilmediği için böyle konuşuyordu. Yoksa altüst olan bir hayatın ne şekilde iyileşeceğini, nasıl olupta düzeleceğini onun da aklı kesmiyordu.

Sokağa çıktıkları zaman ince bir yağmurla karşılaştılar.

Berrinin büyük yesine tabiat da ağlıyordu. Güzelliğinden başka birşeyi olmıyan basit bir kadının bir avuç zevki yolunda bütün bir hayat yıkılıyor; iki yavrunun boyunları bükülüyor; buna gönüller bile ağlarken Cevadın yüreği yumuşamıyor, titremiyordu.

Bir zamanlar uzak akrabalardan biri kocasından ayrılınca arada kalan çocukların istikbali namına sızlanan, onlara acıdığı için bu işin düzelmesine bütün mevcudiyeti ile çalışan eski dürüst, yumuşak kalpli Cevat ne olmuştu?

Ne olmuştu ki bu genç yüzbaşıya.. felâkete kaydığını bile bile gözü kapalı yürümekten vazgeçmiyor; bir uçuruma dayanacak yolun kıyılarında göz alabildiğine koşuyordu.

Eve geldikleri zaman sevilen bir ölüyü mezara bırakıp da gelmiş insanların nihayetsiz acısını ve yürekte bıraktığı yanıklığı duyuyorlardı.

Birsen kardeşine bakmış, onun çamaşırlarını değiştirmiş, uyutmağa çalışmıştı. O yaşta çocuklar gülüp oynadıkları, eğlenceden başka birşey düşünmedikleri halde zavallı yavrucak, hayat yükünü vaktinden çok önce omuzlarına almış görünüyordu.

Küçük kız nihayetsiz bir korkuya tutulmuştu: «Annem beni bırakıp giderse..» diye tirtir titriyor; genç kadının bu müthiş şeyi yapmaması için evde yüksek sesle konuşmaktan çekiniyor; yerlere basmağa sanki korkuyor ve her fırsatta Tunganın işlerine koşarak annesine yardım etmeğe çalışıyordu.

O gün bir aralık teyzesinin yanına sokulmuş, dudaklarını genç kadının kulağına yapıştırarak, küçücük yüreğinin büyük korkusunu fısıldamıştı:

— Teyzeciğim, annem beni de götürsün emi? Ben hiç yaramazlık yapmam. Hep onun işlerine yardım ederim. Sözlerini dinlerim. Beni burada bırakmasın emi?

Nesrin, gözlerinde toplanan yaşları ona göstırmekten çekinerek:

— A, hiç seni bırakır mıyız, demişti. Şimdi annen filân beraber gideceğiz. Sonra da baban gelecek!.

— Babam gelmiyecek teyze. Artık babam bize hiç gelmiyecek..

— O nasıl söz öyle; senin aklın böyle şeylere ermez. Sözlerime inan ve babanı bekle yavrum.

— Ben çok şey duydum teyze. Hüseyin söyledi. Okulda beşinci sınıfta bir Müzeyyen var. O da söyledi. Bir zamanlar onun da babası böyle yapmış. Annesi ile kızını sokağa atmış. Şimdi annesi çamaşırcılık yaparak kızına bakıyormuş. Babası da başka yuvanın babası olmuş. Onları artık hiç görmek istemiyormuş.

— Müzeyyen sana bunları niçin söyledi Birsen?

— Bir gün bahçede kendi kendime ağlıyordum da ondan...

Nesrin, kardeşinin yavrusuna niçin ağladığını soramadı. Ondan daha acı şeyler duyarak yüreğinin büsbütün parçalanacağını anlamıştı.

— Annem de başkalarına çamaşır mı yıkayacak teyze?

— Annen Müzeyyenin annesi gibi güçlük çekerek hayatını kazanmıyacak Birsen. Her insanın göreceği iş ayrılmıştır. Sen böyle şeyleri düşünme. İlerde göreceksin, çok iyi günlerimiz olacak. Sen büyük okullara gideceksin. Okuyup iyi bir kız olarak yetişeceksin. Belki hâkim, belki avukat, doktor, ne bileyim şimdiden kestirilemez. Herhalde çok mükemmel bir iş kadını olacaksın.

Kardeşinle seni yetiştirmek için gençliğini veren annene, ondan sonra sen bakacaksın yavrum.

— Teyze, Müzeyyen ilk okuldan çıkınca dikiş dikmeği öğrenecek. Para kazanıp annesine bakacakmış. Ben de öyle mi yapsam dersin?

Genç kadın rikkatle gülümsemekten kendini alamadı.

Nahidin odaya girmesi konuşmalarını kesmişti. Nesrin küçük kızı kollarına alarak büyük bir coşkunlukla öptü, öptü. Saçlarını karıştırdı; çenesini sıktı. Bu içli konuşmanın onun küçük kalbinde bırakacağı fena tortuyu dağıtmak için, onu nihayetsiz bir şefkate boğdu.

***

Evde hazırlık başlamıştı. Boşanma davası İstanbulda açılacağı için Berrinin burada kalmasına lüzum yoktu.

Önce Berrin, çocuklarının ikisini de bırakarak, geçmişe ait herşeyi çiğneyip geçmek, geride bıraktıklarını düşünmemek için içinde ne varsa hepsini yakıp yıkmak istemişti.

Kardeşinin ruhunda kopan fırtınaları Nesrin pek yakından seziyordu. Ona, sözünün ne kadar geçtiğini bildiği, üzerindeki tesirinden emin olduğu için, bu isteğin münakaşasını yapmağa lüzum görmeden «bunun imkânı yoktur» manasını çıkaran bir hareketle reddetti bu fikri. Birsen vaziyetin nezaketini kavrayacak bir hassasiyet kazanmıştı. Ona bazen askerler, bazen de okuldaki büyük çocuklar birçok şey öğretmişlerdi. Onu burada bırakmak, içlene içlene ölmesini kolaylaştırmak demekdi.

Küçük Tunga! Henuz bebek olan bu yavruyu kime güvenerek bırakacaktı?

Berrin çekildikten sonra bu eve pervasızca girip çıkacak kadının küstah zevklerine, sonu gelmez heveslerine kukla gibi boyun eğecek Cevadın ellerine çocuk teslim edilebilir mi idi?

Bunlar olamayınca Berrin, herşeye rağmen burada oturmağa, mahkeme bitinceye kadar kendilerine yük olmamağa karar verdiğini söylemeğe kalktı. «Her şey halledilmeli; his tarafı kapanan bu aile bağının resmî formalitesi de bitmeli. Ondan sonra hangi yolu tutacağım taayyün eder; öyle gelirim» diyordu. Nesrin bu düşünceyi de en yumuşak, en tatlı, en inandırıcı sözlerle değiştirdi.

Nihayet hep beraber yolculuk yapmağa karar verdiler.

Berrin ancak çocuklarına lâzım olacak eşyayı almak istiyordu. Nesrin buna ses çıkarmadı. Bavulları beraberce yerleştirmeğe başladılar.

Genç kadın yıllarca özene bezene işlediği, ördüğü ince ev eşyasını; yuvasını süsleyen bir sürü zarif şeyi kalbinden bir şey koparmış gibi acı duyarak yerlerinde bırakıyordu. Yalnız kendi rahatları için yaptığı divandaki yastıklara, bundan sonra kimin dayanacağını; oturma odasının masası üstündeki dikiş sepeti, mecmualar, romanlar bir tarafa atılarak nasıl içki sofralarının kurulacağını, daima temiz ve güzel şeylere sahne olan bu evde, ne baş döndürücü sefahat âlemlerinin uyanacağını düşünüyordu.

Çünkü kendisi ile evli kaldığı uzun yıllar içinde ağzına bir damla içki koymıyan kocası, şimdi ona da alışmıştı. Gece gündüz içtiğini söyliyorlardı.

Onun bütün eşyasını yerlerine yerleştirdikten, büyük dolabın kapısını çektikten sonra dudakları arasından: «Bir ölü de böyle kefenlenir!» diye mırıldandı. Bu pek yavaş söylenen sözü Nesrin işitmemiş göründü.

Ertesi gün erkenden yola çıkacaklardı.

Ardı arkası kesilmeyen bahar yağmuru, yolları çamurdan geçilmez bir hale getirmişti. Yine otomobille gidemiyecekleri için önceden birkaç araba kiraladılar..

* *

Hüseyin kapıyı açarak Fazlı çavuşun elinden yüzbaşının mektubunu aldı. Cevat, Nesrinden birkaç dakika kendisini görmesini rica ediyordu.

Üçü de bakıştılar.

Cavadın bu çağrışına önem vermek lâzım mı idi?

Berrin hiç sesini çıkarmadı.

Nahit «Ne lüzumu var?» diyecek oldu.

Nesrin uzun uzun düşündükten sonra pencereyi açarak seslendi:

— Fazlı çavuş, yüzbaşıya söyle. Biraz sonra geleceğim.

Sonra Nahide dönerek:

— Belki gidişimi doğru bulmıyacaksın Nahit, dedi. Fakat şimdi ben, bütün bir ailenin mesuliyetini üzerime almış bir insanım. Bugün, her zamankinden çok Berrinin annesi mevkiindeyim. İleride birgün keşke gitseydim, gidişim çocukların yararı içindi belki, diye bir pişmanlık duyarım. İyisi mi önden her iş halledilmiş, arkada çözülmemiş bir düğüm bırakmadan hareket etmiş olalım.

— Sen bilirsin yavrum!

Berrin birşey söylemiyordu. O da, içinde iki ayrı hissin çırpınışını farkediyordu: Biri, ne lüzumu var, onun ayağına kadar gitmek niçin diye isyan ederken.. diğeri, niçin gitmesin, biribirlerine yabancı değil-

— Teyze, Müzeyyen ilkokuldan çıkınca dikiş dikmeği öğrenecek; para kazanıp annes ne bakacakmış. Ben de öyle mi yapsam dersin?

Nahidin odaya girmesi konuşmalarını kesmişti.

ler ki... Yıllarca tam iki kardeş gibi sevişmiş, bağlanmış, biribirlerine ileri bir samimiyet göstermiş iki insandırlar. Görüşmelerinde ne mahzur var?„

Diye Nesrinin kocasına gitmesini arzuluyordu.

* * *

Nesrin, kalın paltosunun yakasını kaldırarak kapıdan çıktı. Elinde olmadan gözleri Nesibenin penceresine takılmıştı. Sarışın kadın, havanın soğuğuna aldırmadan, pencere başında Berrinin evini gözliyordu. Demek ki Fazlı çavuşun gelişi, mektup verişi, Nesrinin sokağa çıkışı onu kuşkulandırmıştı.

Genç kadın sinirli sinirli güldü. Yokuşu çıkarken kafasında binbir plâna şekil vermeğe çalışıyordu. Cevadı görünce ne yapacaktı? Niçin kendisini çağırmıştı? Ne söyliyecekti? Bunları düşüne düşüne bölüğün önüne geldi. Nöbetçi, kapıdan geçerken sesini çıkarmadı. Loş merdivenleri koşa koşa çıkarak Cevadın kapısını tıkırdattı.

Karşılaştıkları anda iki parçalanmış ses birden yükseldi:

— Nesrin!

— Cevat!

Sonra ikisi de, birşey söylemeğe güçlerinin yetmiyeceğini anlamaktan gelen bir çaresizlik içinde karşılıklı oturdular. Yüzbaşı sararmış, zayıflamış, şakaklarında birkaç tel beyaz saç belirmişti. «Sana ne oldu böyle Cavat, bu ne hal!?». Nesrin bunu dudaklarına düşürmeden gözleri ile sordu ondan..

Cevat da: «Görüyorsun ki pek perişanım. Şaşkınım. Ne yapacağımı bilemiyorum!» diyen bakışlarla genç kadının yüzüne daldı ve sonra birdenbire başladı ağlamağa.. Koca asker! Hıçkıra hıçkıra tıpkı bir çocuk gibi ağladı, ağladı.

Nesrin ne olursa olsun çok geç ağlardı. Yürek paralıyan bu hıçkırıklara, yürekten kopan bu gözyaşlarına kendini kaptırmamak için başka şeyler düşünmek istedi. İçinde nerden duyduğunu, kimden dinlediğini hatırlayamadığı bir ses: «Herkesin bir alın yazısı vardır. Ne mukadderse o olur. İnsanlar bir ömrü, ya sürerler; ya çekerler!» diyordu. Genç kadın bu sade kanaatın tahlilini yaparken, bir asker kapıyı vurarak içeri girdi. Cevat çabucak kendini toplıyarak eline tutuşturulan sarı kâğıdı aldı. Bu renkte ne vardı, bu kâğıdın taşıdığı şeyler nelerdi, kimden gelmişti? Nesrin, bir küçük kâğıt parçası ile allak bullak olan Cevadın yüzüne bakarak, bunu anlamak istedi. Yüzbaşı şaşkınlığını gizlemiş olmak için lüzumsuz birşeymiş gibi kâğıdı masanın üstüne bıraktı. Ve askere taze iki çay getirmesini söyledi

Şimdi tamamen değişmişti. Havadan, «.. köyden», kışla işlerinden kısa kısa bahsetti. Büyük bir dolaptan gayet zarif bir kutu alarak Nesrine uzattı. İçinde güzel bir kalem vardı. Genç kadın gülümsiyerek baktı:

— Pek şık!. Teşekkür ederim.

Cevat daha dolabta birşey arıyordu ki, genç kadının gözleri sarı kâğıda gitti. Yaptığı şeyin yüzkızartıcı manasını bir anda hiçe sayarak eğri, büğrü, bozuk bir kadın yazısı ile kaleme alınmış tezkerenin baş satırlarını okudu:

«Şekerim! ne olursa olsun gitsin. Bir ayak evvel buradan gitmesini istiyorum. Eşya verme....»

Nesrin daha fazla okumak lüzumunu hissetmedi. Kâğıdın o kadından gelen bir emri taşıdığını anlamıştı artık..

Biraz önce yürek parçalayan hıçkırıklarla sarsıla sarsıla ağlayan Cevadın gözyaşları, kumlar arasında kaybolmağa mahkûm zayıf bir akar su hiçliğine indi. Cevadın deminki ıstırabı yalandı. O, bir buhran geçiriyor; tam manasile samimî olamıyordu.

Nesrini gördüğü zaman belki de geçen çok iyi günlerin hatırası ruhunda esmiş; geride bıraktığı şeylerin sızısını duymuştu. Fakat o kadının en küçük bir işareti, bu aksülâmeli çabucak öldürmüş; onu yine karısından, çocuklarından ayıran hâkim kuvvete doğru çekip almıştı.

Nesrin, Cevadla eskilere ait en ufak birşey bile konuşmamağa karar verdi. Cevadın elbet söyliyecekleri vardı. Böyle olmasa kendisini çağırmazdı. Fakat o, karşısında sözlerine nereden başlayıp nereye varacağını kestirmeden gelişi güzel konuşuyordu. Nihayet:

— Yolculuk ne zaman Nesrin? diye sordu.

— Yarın..

Yüzbaşının gözlerinde ancak Nesrinin seçebileceği bir sevinç şimşeği çaktı, söndü. Bu ışık, genç kadını kalbinin en ince yerinden vurdu. Sevilen şeylerin, eski sevgililerin bu kadar çabuk gönülden çıkarılmış olmalarına yanmamak elinden gelmiyordu.

— Otomobile telefon ettim. Fakat yolları aşmasının imkânı yokmuş.

— Mersi Cevat, arabalar tutuldu.

— Nesrin, yavrularımı sana emanet ediyorum. Onların yetişmelerine, iyi birer insan olmalarına çalışacağına imanım var.

Genç kadın ince bir sitemle kaşlarını kaldırarak:

— Benden ve dünyada herkesten daha iyi onları bakacak, bağrına basacak, yetişmeleri için gençliğini, hayatını verecek biri var. Bundan emin olabilirsin Cevat!

— Berrin beni müthiş kırdı, Nesrin. Öyle bir sukutu hayale uğrattı ki beni..

— Ya!.. Bilmiyordum.

— Evet, dünyada yapmadığım, yapamıyacağım en fecî şeyi üstüme yordu. Memleket halkının yüzüne bakacak halim kalmadı. Komutan, arkadaşlarım, bütün dostlar benden yüz çevirdiler. Hattâ, hatt[illegible] askerlerim de bile eski candan bağlılığı gö[illegible]remiyorum Sanki hepsi de ayrı ayrı bire[illegible] şikâyet ve sitemle gözlerime bakıyorlar.

— Ne yazık!

— Acıyorsun değil mi Nesrin?

— Sana çok, tahmin ve tasavvurunda[illegible] daha çok acıyorum Cevat!

— Teşekkür ederim.

— Bense aksini bekliyordum. Kızman[illegible] isyan etmeni, kimsenin merhametine muh[illegible]taç olmadığını haykırmanı istiyordum.

Yüzbaşı sarardı. Nesrinin ne deme[illegible] istediğini kavrıyamadığı için bir an sust[illegible]

— Herşeye, herşeye rağmen seni ço[illegible] severim Cevat. Şimdiye kadar kalbimd[illegible] iki kardeş duygusu başbaşa yürüyord[illegible] Eğer sende de eskiye ait herşey sönme[illegible]miş, tükenmemişse bana doğru söyle.. açı[illegible] apaçık konuşalım.. Berrin yalan mı söy[illegible]yor? Yanıldı mı? Bu faciada tamame[illegible] haksız mıdır.

Cevat gözlerini genç kadının yüzün[illegible] kaldırdı. Nesrinin bakışları, eski müsteh[illegible] ışıklarını söndürmüş; bütün bir dikkat [illegible] en ince bir araştırma kudreti ile gözleri[illegible] takılmıştı.

— Berrin haksızdır Nesrin!

— Bunu isbat ederbilir misin kardeşi[illegible] Mademki onu itham ediyorsun. Konu[illegible]mamızın esası yuvanızdır. Suçluyu an[illegible]mak, bozulan işe doğru bir zaviyed[illegible] bakmak isterim. Berrin senden ne isted[illegible] niçin onu aldatdığını zannediyor, niç[illegible] mahkemeye düştünüz?

— Benden ne istediğini bilemem. Ya[illegible]nız sarsılmaz bir şekilde içime saplan[illegible]şudur ki... Berrin vehme kapıldı. Bo[illegible] manasız bir kıskançlıkla bana isnatda b[illegible]lundu. Ben düşündüğü şeyi yapmış değ[illegible]lim. Bundan sonra da yapmamın imkâ[illegible] yoktur tabii..

Cevat o kadar kat'i söyliyordu ki, ge[illegible] kadın biraz önce birkaç satırını okudu[illegible] sarı kâğıdı görmemiş olsaydı, kardeşi[illegible] itham eden yüzbaşıya inanacak; onu yan[illegible]dığı, büyük bir çocukluk yaptığı için m[illegible]ahaza edecekti.

— Bana açıl Cevat. Kalbini diledi[illegible] şekilde dökebilirsin bana.. biliyorsun[illegible] histen, ıstıraptan anlarım. Kalbimde mu[illegible] aşklara tutulan, sonu gelmez yollara atıl[illegible] insanlara karşı, nihayetsiz bir acıma du[illegible]gusu vardır. Aşkın sesini tanırım.. aşk[illegible] inananlara, ona bağlı kalanlara, o uğur[illegible] fedakârlık yapanlara hürmet ederim.

Aşkın yenilmiyen tek kuvvet olduğu[illegible] ve daima da tek kalacağını bilenlerdeni[illegible] Seviyorsan bana söyle; bilirsin Ceva[illegible]

— .....

— Ben onları buradan alıp gidiyoru[illegible] Sana tam bir serbesti veriyoruz. Kendi[illegible] geniş bir denemeye tabi tutarsın. Kapıld[illegible]ğın şeyin sadece bir heves, kuvvetli b[illegible] istek olduğunu anlarsan dilediğin şekil[illegible] hareket eder; bu gayri tabiî hissin nefr[illegible] kapılarına dayanmasını beklersin.

(Arkası var)

KIRMIZI BALIKLAR

YAZAN: CAHİT UÇUK

№ : 12

Manzara her ân değişiyor,|önde gidenler arada bir kayboluyorlar, yalnız sesleri duyuluyordu.

Yabanî taflanların, başlarının üstünde kavuştuğu bir yerde; Hasan durarak genç kızın yolunu kesti. İki eliyle omuzlarını tutarak eğildi. Uyurken gülen bir çocuk ağzı gibi yarı aralık duran, renkli sıcak dudaklarından öptü.

Filiz, birân hiç birşey görmedi. Sonra gözlerini açarak, Hasana gülümsedi. İçinde bir ses: "Seni ondan hiçbir kuvvet ayıramaz!„ diye bağırdı. Elini yavaşça kaldırarak Hasanın saçlarını okşadı.

Öndekilerin kahkahaları, şakalaşmaları, onlara uzaklaşmış gibi geldi. Yürüdüler.

Arada bir taflanlar küçük, kayalık bir meydanda genişliyor, kısa fakat dik bir yokuşu iniyorlar, karşılarındaki sert çıkışa keçi gibi tırmanıyorlardı.

Filiziz, kopardığı bir kargı parçasıyle oynıyor, onu elinde çevirdikçe, hava vızlayarak ötüyordu. Yüksek bir kayanın üzerinde durarak, silik bir göl ge halinde görünen İstanbulu seyrettiler.

Hümeyranın sesini duyuyorlardı :

— Ben çocukken, buraya dayımla gelmiştik. Bir iki tavşanımız vardı. Giderken onları salıverdik. Şimdi burada tavşanlar üremiş!..

Adımlarını sıklaştırarak öndekilere yaklaştılar. Hep beraber, yabanî taflanlı yolda ilerliyorlardı. Birdenbire bir açıklığa çıktılar. İlkönce nerede olduklarını anlayamadılar. Kendilerini adanın başka bir köşesinde sandılar. Kıyıdaki kalabalığı, masaları görünce şaşırdılar. Tur bitmişti.

Hümeyranın annesi, onları karşısında bulunca :

— Ne çabuk geldiniz çocuklar!

Dedi. Ortalığa ağır ağır karanlık çöküyordu.

Hümeyra, nazik bir ev kızı saygısıyle, arkadaşlarının önünde eğilerek, parşömen kâğıdı döşenmiş teneke masadaki yerlerini gösteriyordu :

— Filizle Hasan buraya. Sen İrenciğim yanıma gel. Oya Dinçle, Filizin yanına. Anneciğim sen nerede oturacaksın? Işın, sen Işın olduğun için, denize arkanı dönebilirsin. Feritciğim sen benim soluma; e, ne yapalım benim kavalyem kardeşim. Fehmi sen de kardeşinin soluna. Gel sevgili kuzinim Nükhet, al kızını sen de şöyle otur...

Herkes yerleşince, iskemlesini masaya yaklaştırarak oturdu. Önlerindeki tabaklarda köfteler, söğüş etler, salatalar, ortada bira şişeleri, peynirler, taramalar, haşlanmış yumurtalar ve büyük bir tabakta dilimlere ayrılmış iri bir karpuz vardı.

Filiz, çalışma hayatının yorucu meşguliyetleri arasında gençliğini unutmuştu. Halbuki şimdi, geniş burun kanatları heyecanla açılıp kapanan, hep gülen parlak dişli, canlı gözlerin sahibi genç erkek, ona hayatın güzel birşey olduğunu hatırlatıyor, onu paslı yaşayışının tek taraflı zevklerinden uzaklaştırıyordu.

Ortalık iyice kararmıştı. Yemek masasının üstündeki yiyecekleri tahminle buluyorlar, gülüşerek yiyorlardı.

Kumsaldan sonra gelen deniz parçasının ardındaki dağın tepesi hâlâ mavidi. Dağ her ân biraz daha koyulaşıyor, suların gizli ışıkları sönmüyordu.

Dağın tepesindeki maviliğe, penbeye çalan yüzile ay doğmağa başladı. Yükseldikçe denize, titreşen gümüş ışıklar düşüyordu. Ortalığın değişen manzarası, masadakilerin ruhları üzerine tesir etmişti Konuşmaları kesildi. Kahkahaları dindi.

Hümeyra, yavaşça kalkarak, sulardaki ay ışığının, yanına doğru uzanan kırık, eski tahta iskeleye yürüdü A yakları kumlarda çıtırdılar yapıyordu. Tahta iskelenin en ucuna giderek oturdu. Uzaktan vücudunun bir ıstırap çöküklüğü ile kıvrıldığını, mendil bağlı başının büküldüğünü gören Filiz, yerinden fırlıyarak ona koştu. Hümeyranın gönlünü vakıt vakıt saran hüzünleri bildiğinden, nerede olursa, onu teselli etmeğe uğraşırdı.

Hümeyra, kısık, küçük bir sesle anlattı :

— Tayyarın bana bir yazısı vardı. O yazıda, tıpkı buna benziyen bir deniz, dağlar, gökte parlıyan, sularda ışıkları titreşen ay; yine tıpkı böyle kırık tahta bir iskeleyi anlatıyordu.Ve bu manzarayı kucaklıyan açık bir pencereden biz bakıyoruz. Hiç ummadığım bir yerde, ayın doğuşiyle, ışıkların, muhitin, herşeyin, hayalimdeki pencereden görünen manzaraya benzeyivermesi, beni şaşırttı.

Filiz, susuyordu. Sonra, beraberce, imkânsızlıkların insan yüreğine doldurduğu teessür acısını, tadına doyulmaz duygularını konuştular.Filiz de, Hümeyra kadar tutunulması güç bir ümide bağlanmıştı.

O sırada, tahta iskeleyi gıcırdatan bir ayak sesine başlarını çevirdiler. Hasan, onlara yaklaşıyordu. Yanlarına gelince, ellerini ikisinin omuzlarına koyarak, eğildi, onların yüzlerine ayrı ayrı baktı. Kendi gözlerinde sıhhatli, kayg sız bir parlaklık, bu parlaklığın ardında samimî bir alâka vardı. Kalın, sıcak sesini alçaltarak :

— Niçin buraya kaçtınız?

Hümeyra, Hasanın kendi omuzundaki elini okşadı. Aynı dost sesiyle cevap verdi :

— Dertleşiyoruz...

— Sizi, bilhassa seni gören, ne gamsız kız der. Dert, bu gülen yüzün neresine saklanıyor?..

— Gülen yüzün maskesi altında, ta derinlerdeki gönlüne...

— Ya senin derdin ne Filiz?

— Onları sana anlatacağım...

— Derdini paylaşmıya, elimden gelirse dağıtmıya hazırım...

Filiz, başını kaldırarak, Hasanın gözlerine baktı. Bu bakışta minnettarlık ve sevgi doluydu.

Adanın sol laki ucunda, kamp kuran aile, küçük bir ateş yakmışlardı. Arkadan esen rüzgâr, kızıl alevleri denize doğru uçuruyor, suların mavi aydınlıklı gümüş pırıltıları üzerinde, kırmızı renkler oynaşıyordu.

Filiz, alevlere bakarak, yerinden kalktı :

— Oraya gidelim...

Tahta iskelenin üstünde ağır ağır yürüyorlardı. Hrsan, arkalarından geliyor, iki kolunu açmış, onları düşmekten korumak ister gibi omuzlarından tutuyordu.

Kumsala çıkınca, Hasan Filizin koluna geçti. Çıplak etine değen, bağlılığı bir dakika eksilmiyen parmakların kolunu acıtarak tutuşu, Filizi ta yürekten sevindiriyordu. O, böyle bir elin basretini çektiğini, onlara kavuştuktan sonra anlamıştı.

Kayalıklara gelince durdular. Taş-

ların ucunda birkaç karaltı vardı. O sırada, ay ışıklı mavi denizin kıpırdanışlarına, şarkısına benziyen bir musiki başladı. Gölgelerden biri, yüzünü ateşe dönmüş, kucağındaki, büyük hareketlerle soluk alan bir göğüs gibi açılıp kapanan akordiyonu, suların, ayın rüzgârların, gecenin, aşkın şarkısını söylüyordu.

Kıyıda duran bir delikanlı, duygulu başının, hisli yüreğinin coşkunluğuyle akordiyonun şarkısına uydu.

Ateşe bir deste kuru çalı attılar. Alevler yükseldi. Çatırtılar arttı. Kıvılcımlar, yıldızlar gibi kayarak uçuyor, denizde sönüyorlardı. Herkesin yüzü alev rengini almıştı.

Hasan, kolunu Filizin beline doladı. Gözleri yarı kapalı, vücutları, duyguları biribirine yakın, dönmiye başladılar. Bu, bir rüya dansına benziyordu. İnsanlar, rüyaları içinde, hayallerinin engin aynasında, böyle pürüzsüz, zevk dolu geceler yaşayabilir, görebilirdi.

Filiz, Hasanın yumuşak gömleği altında kaygan bir sertlikle eline değen omuzlarını okşuyor, onun avucunda saklı olan parmaklarını gererek, tırnaklarını batırmak istiyordu.

Akordiyon, dinmiyen bir su gibi, şarkıdan şarkıya akıyor, onlar, uyanmadan dönüyorlardı. Beraber geçen her ân, aralarındaki göze görünmeyen his bağlarını kuvvetlendiriyor, beraberliğin zevklerindeki tada onları alıştırıyordu.

Akordiyon dinip, ateşler sönünceye kadar dansettiler. Sonra ortalığı kaplayan derin sessizlik içinde, yalnız çakılların şıkırtısını duyarak, uzun uzun dolaştılar.

Adanın öbür başında rüzgârla ürperen sazlıklar görünüyordu. Bunlar, uzaktan bakılınca, soluk renklerle yapılmış bir tablôya benziyordu. Oraya doğru yürüyerek, tablônun içine girdiler. Bacaklarına, ince vücutlerile sazlar sürünüyordu.

Kıyıda, üstü yıkılmış bir bina temeli vardı. Denize doğru uzanan taraçasının kenarına oturdular. Orada deniz ve aydan başka hiçbir yer görünmiyor, suların içinde oynayan ay ışıklarının kırık billûr çubukları sesleniyor, şıkırdıyordu. Bir ruh beraberliğile yakınlaşıyorlar, Filizin yüreğindeki tereddütlerin son kırıntıları eriyerek dağılıyordu. Birkaç gün evvel kulaklarına:

— İmkânsız!.. İmkânsız!..

Diye bağıran sesler, şimdi suların dudaklarında mırıltılarla, yüreğini okşuyordu:

— Ayrılmanız imkânsız!.. Ayrılmanız imkânsız!..

Elleri, Hasanın avuçlarındaydı. Filiz, ellerini bir daha onun avuçlarından çekemiyeceğini, açıkta kalsa bile, başka hiçbir avucun sıcaklığına bırakmıyacağını anlıyordu. Buğu gibi başını kaplayan hislerle, ayrılmanın imkânsızlığını, Hasanın da düşündüğünü seziyordu.

Uzaktan gelen sesler, onları uyandırmasaydı, beraberliğin sonsuz âleminden ayrılmıyacaklardı. İkisi de, hislerinin dağılmasından korkarak, yavaş sesle konuşuyorlardı.

— Bizi çağırıyorlar Hasan, Hasan!.

— Evet, gidelim...

Taraçanın oturdukları köşesine so[n] bir kere bakarak gülümsediler. Temeli[n] taşları üzerinden atlıyarak, içi su do[lu] bir havuzun kenarından geçtile[r]. Sazlıklı yola çıktılar.

Onların beliren hayallerini göre[n] Hümeyra, seslendi:

— Neredeydiniz çocuklar?

Onlara doğru geliyordu:

— Kaçtınız diye korktum... Gidiyoruz, biraz daha sizi bulamasaydık, tre[ni] kaçırmamız ihtimalile karşılaşacaktık.

Hasan'la Filiz, gülüyorlardı. Filiz:

— Orası çok güzeldi...

Dedi. Hasan, ilâve etti:

— Dünyada olduğumuzu unutmuştuk...

Hümeyra, birân susarak, onlar[a] baktı:

— Benim elimde olsa sizin için bi[r] saray yaptırırdım...

Filiz, arkadaşının kıvırcık saçların[ı] okşayarak yürüyordu:

— Biz orada hayalimizin saray[ı] içindeydik zaten...

Masanın başına geldikleri vakit Hümeyranın annesi, onlara darıldı:

— Hemen hiç birşey yemediniz, çocuklar!.. Vakıa gençler çok zaman yemeği unuturlar ama, doğru değil!..

Sofranın üstünde yalnız parşöme[n] kâğıtlar, boş kutular, artmış yiyecekler kalmıştı. Birkaç köpek, ve kedi hasır iskemlelere çıkmışlar, karınların[ı] doyuruyorlardı.

Kahvenin büfesinde küçük bir ışık

Halbuki şimdi, parlak dişli, canlı gözlerin sahibi genç erkek, ona hayatın güzel birşey olduğunu hatırlatıyordu...

yanıyor, beyaz caketli garson orada dolaşıyordu.

Filiz, denizde titreyen ışıklara, eski tahta iskemleye, boş masalara, uzaktaki sazlıklara baktı. O gecenin bütün resimlerini ruhuna almıştı. Hep beraber yürüdüler.

Sandalcılar, bağırarak onları çağırıyorlardı. Kayalıklara doğru koştular. Hasan, Filizin elini bırakmıyordu.

Kayalıkları inince, oranın rüzgârsız olduğunu anladılar. Denizin cilâlı yüzünde, kayalıkların, sazlıkların, göğün, yıldızların renkleri, biçimleri uyuyordu.

Sandallara bindiler. Deniz serindi. Hasan, Filizi yanına oturtarak, caketi çıkardı. Ona giydirdi. Filiz, bir çocuk gibi susarak onu dinliyordu.

Sandalcı, bir iki kürekle kıyıdan ayırdığı sandalın, ucu yırtık yelkenini açtı. Yelken sezilmiyen ince rüzgârla dolarak, sandal yana yattı. Filiz, Hasanın göğsüne düştü. Ayın ışıktan deresi arkalarında kalmıştı.

Genç kız, dönerek, sandalın arkasısıra şıkırdayarak akan gümüş yola baktı.

Hümeyra, kardeşine fısıldadı :

— Filizin yüzüne dikkat et! ne güzel, tıpkı bir heykel gibi...

Filiz gülerek döndü.

— Gülme Filiz, seni böyle seyredelim...

Genç kız, başını çevirdi. Hasan, gözlerini, onun, yavaş yavaş gülüş çizgileri kaybolan profilinden ayıramıyordu.

Filiz, akan sularda, eriyen, tükenen, yokolmaya giden hayatlarını görüyor gibiydi. Biran herşeyden ayrıldı. Uzak ve gizli duyguların yalnızlığında kaldı. Çocukken, Allahı, göğün sonsuzluklarını, yıldızların çözemediği esrarlarını düşünürken de böyle hislerle dolardı.

Hasanın dudağı, bir alev yumuşaklığı ve sıcaklığile, saçlarının ucuna dokununca, genç kız, ürpererek ayıldı.

— Ne düşünüyordun Filiz? Yüzünü, bukadar değişik manalarla güzelleştiren düşünceler neydi acaba ?

Genç kız, gülümsedi :

— Hayatı... Sularda açılıp kapanan sandal izleri gibi, bizim de bugün var yarın yokolacağımızı, bunun tatlı acısını düşünüyordum galiba... Yarın ne olacağımızı bilsek, bu gecenin içindeyken bile kaçan, uzaklaşan, tükenen güzelliklerini sezebilecek miydik acaba?

Sandaldakiler sustular. Hasanın kolu sert bir oynayışla, genç kızı kendine çekti. Yanağı onun yanağına dokundu. Öylece durdular.

Hasan, yanındaki genç kıza, ışıklı sulara uzun uzun baktı. Sonra bir şarkı söylemiye başladı. Sesi güzeldi. Tıpkı gecenin, uçuk, solgun renkleri, yaşandığı halde uzaklaşan hayatı gibi bir şarkıydı. Parmakların arasından akan, avuçta durmayan bir suydu. İnsan serinliğini dudaklarında, yüreğinde duyuyor, iyice biliyor, fakat tutamıyor, akışını durduramıyordu.

Filiz, bu sıcak erkek sesiyle kalbinin çarptığını, vücudunun ilâhî bir zevkle ürperdiğini hissediyordu.

Adanın koyundan çıkınca, rüzgâr arttı. Yelkeni dolduran küçük sağnaklar kesilip başlıyor, sandal sulara yaslanıyor, sonra yine doğruluyordu.

Koyu döndüler. Ada, ışıklı kıyıları, sazlıkları, kayalıklarıyle bir rüya ülkesi gibi arkalarında kaldı. İnecekleri sahilin ışıkları tane tane parlayarak göründü.

Hasan, sustu. İki kardeş dalgındılar. Filiz, eğilerek Hasanın kulağına fısıldadı :

— Bundan sonra bana her zaman şarkı söyliyeceksin değil mi ?

ÇOCUK

Türk çocuğunun bilgisini, seviyesini yükseltmek.. Ona, Atatürk rejimini tanıtmak ve sevdirmek ülküleriyle (Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi) tarafından çıkarılır haftalık bir dergidir.

Hiçbir maddî menfaat gözetilmiyen bu dergiye, çocuk ruhunu, çocuk zevkini, çocuk ihtiyacını en yakından tanıyan yazıcıların yardımı temin olunmuştur. Yavrunuz (Çocuk) dergisini gülerek, eğlenerek okurken, birçok yeni bilgiler ve iyi huylar edinecektir. Çocuğu olan aileler, her hafta mutlaka bir (Çocuk) almalıdırlar. Yavrunuza bundan güzel bir hediye olamaz!

Başvekilimiz Gazetecilerle Hasbihal

— Başı 1 inci sayfada —

lar, gazeteler aleyhindeki tenkit ve şikâyetleri haklı göstermiye sebep olabilirler. Bu da cemiyet için çok lüzumlu olan bir yayma ve münakaşa vasıtasının yokolması demektir. İdealist bir gazetecinin mesleği hakkında en doğru hüküm şudur:

"Hakikatı araştırmak için malûmatlı, dürüst, mütehassıs yüksek seviyeli gazeteciler kullanmıyan; ve hakikati neşretmek cesaretine malik olmıyan bir gazete, bir milletin itimadına, saygısına, himayesine lâyık değildir. Böyle bir gezete ve gezetei. (İyi) derece alamaz !„

— Hiç bıkmadan !..

Kıyıya bir gazinonun merdivenli iskelesine yanaşarak, yukarı çıktılar. Öbür sandallar da gelmişti.

Denizden, solgun, renksiz ışıkların âleminden göze görünmez bir el, yüreklerindeki hisleri değiştirivermişti. Gözleri parladı. Dudakları gülümsedi.

İstasyona giden ağaçlıklı yolda yürürlerken, hepsi neşeliydiler. Filiz, kuzu gibi meliyor, Hasan, ona karşılık veriyor; Hümeyra, keçi gibi bağırıyor, Ferit Tarzanın taklidini yapıyor, arkadan gelenler, kahkahalarla gülüyordu.

Yol boyunca, uyuyan evlerin pencereleri ışıklanıyor, caddede gidenlerin yüzleri gülüyorlardı.

●

Filiz, eve geldiği zaman, yorgunlukla uyku, ikisi birden, vücudunu ve gözlerini sarmıştı. Annesini öptü. Kısaca, günü, eğlencelerini anlattı. Yatağına girdi. Uyurken, herşey dağıldı. Yalnız bir tek ses, ışık halinde, hafızasının kubbesinde, titreyen......

ANA

Aylık Ayle Dergisi

2 inci Sayısı:

15-2-1938 tarihinde çıktı. Mutlaka bir tane elde ed'niz!..

Resimli Ay'ın *Şubat sayısını mutlaka okuyunuz. Bir çok değerli makale, röportaj, hikâyelerden başka, Ragıp Şevki'nin çok büyük emekler sarfıyle yazdığı: EFELER adlı memleket romanı tefrika edilmektedir.*

Tayyare Kupasını Beşiktaş Kazandı

Türk Hava Kurumu tarafından üç sene evvel ortaya konan Kupa maçı, uzun bir inkıtadan sonra nihayet geçen hafta Taksim stad nda Galatasarayla - Beşiktaş arasında yapıldı.

On iki klübün iştirak ettiği bu turnuvanın, belli başlı takımlarını mağlûp eden bu iki takım, finale pek büyük bir ehemmiyet vererek Hava Kurumu kupasını kazanmak için haylı gayret sarfettiler.

Galatasaray kalecisinin fena bir gününde, takımın mağlûbiyetine malolan bozuk oyunu, Sarı Kırmızı takımı bu zaferden uzaklaştırmış; Beşiktaş takımı da üç senedenberi peşini kovaladığı kupayı temiz bir oyundan sonra almağa muvaffak olmuştur.

Türk Hava Kurumu, bu turnuvaya iştirak eden on iki klübe, Kütahya cinsinden güzel birer kupa hediye etmiştir.

Mevsimin En Güzel Kır Koşusu

Beyoğlu Halkevi, bu mevsim atletizm sahasında büyük ve ciddî hareketler göstermeğe başladı.

Biri Şişlide, biri Kdıköyde, geçen hafta da Hekbeliadada tertip edilen kır koşularının gördüğü rağbet, bizde güzel yapılan her harekete gösterilen ciddî alâkadan başka birşey değildir.

Bu müsabakalar için İzmit Ak - Yeşil klübü atletlerinin, büyükçe bir yolculuğa katlanmış olmaları ayrı bir mevzudur...

Arsenalin merkez mühacimi Drak gol peşinde

Galatasaray, Fenerbahçe, İstanbulspor, Kasımpaşa, Beyoğlu Halkevi, Beyoğlu spor ve Ak Yeşil takımlarının iştirak ettiği bu müsabakada, beş bin metroluk yol üzerine yapılan atletler, mesafenin en hırçın ve sert yerlerinde biribirile azamî bir surette mücadele ede ede, bütün müşkülâtı yenerek bu sahada icap eden enerjiyi sarfettikten

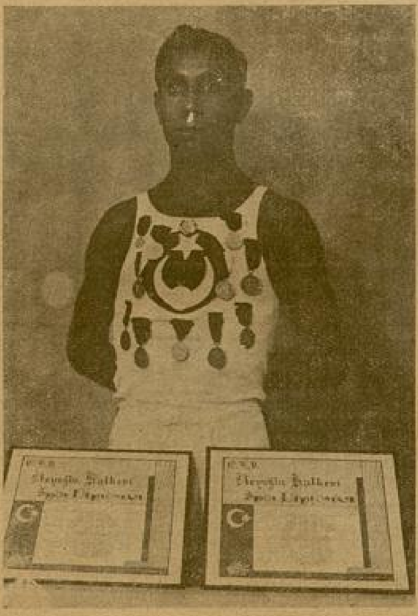

En kuvvetli mukavemetçi: Galatsaraylı İbrahim

sonra, lâyık oldukları dereceleri sıra ile almış oldular.

Kır koşularının bir kahramanı olan Galatasaraylı İbrahim, bu mevsim ilk defa bir talisizlik eseri olarak, koşu esnasında ayağına basıldığından yarış müddeti zarfında kendisinden beklenen dereceyi elde edemedi.

Bununla beraber gerek İbrahimin ve gerekse İzmitli Galibin adım adım biribirlerini takip ettikleri bu müsabaka, mevsimin en zorlu müsabakası olarak geçmiş ve bu yolun en kuvvetli atleti İbrahim, İzmitli Galibe en çok beğendiği bir yolda mağlûp olmuştur.

İkinci Millî Küme Oyunları

Futbol Federasyonu tarafından ihd[...] edilen millî küme oyunlarının ikinci[...] iki gün evel başlanmış bulunmaktad[...] Memleket futbolunu, bir hat üzerind[...] bulunan klüpler vasıtasıyla istenen me[...] kie kolaylıkla çıkarmağa hizmet ed[...] bilecek olan bu oyunlar, ümit ve t[...] menni ederiz ki her geçen sene b[...] parça daha mütekâmil bir şekilde d[...] vam edebilsin?

Bir sene evvel yapılan maçlar b[...] oyunların memlekette büyük bir alâk[...] uyandırdığını gösterdi.

Bu sene yapılacak oyunlar hiç şü[...] he yok ki, geçen seneki kadar hey[...] canlı olabilecek bir vaziyettedir.

İki devre olarak yapılan bu maçl[...] bakalım bu sene şampiyonluk yolun[...] kime güler yüz gösterecektir...

Kral Kupası Maçları Hararetlend[...]

İngiltere "Kral kupası„ maçların[...] en heyecanlı bir zamanındayız.. Biri[...] ci, ikinci ve üçüncü like dahil seks[...] sekiz klübün iştirakile yapılan bu ma[...] larda, şimdiye kadar dört tur oynanm[...] ve beşinci tura 16 kulüp kalmıştır.

Mağlûp olan takımın müsabaka h[...] ricî kaldığı bu turnuvada, muhtelif li[...] lere dahil pek çok kuvvetli ve tan[...] mış klüpler, birer birer yerlerini da[...] kuvvetli veya talili takımlara verm[...] lerdir.

Beşinci tur için karşılaşacak 16 t[...] kımın dokuzu birinci likten, altısı iki[...] ci likten, bir tanesi de üçüncü lik t[...] kımlarındandır.

Beşinci tur müsabakalarında Ast[...] Villa ile Charlton, Arsenal ile Prest[...] takımlarının yapacakları oyunlar p[...] büyük bir ehemmiyeti haizdirler.

Bu sene yapılan müsabakalar ü[...] din fevkinde bir rağbet görmüştür. H[...] nuz dört tur devam etmiş olan bu m[...] sabakaları 2,5 milyon kişi seyretmiş[...] ki, bu, seyirci ve hasılât bakımınd[...] yeni bir rekor olarak kabul edilme[...] tedir.

Ömer Besim Koş[...]

YARIM AY

Pek Yakında

Bayan Muazzez Tahsin BERKAND'ın dilimize naklettiği:

İrène Hemirovsky'nin Büyük şaheseri

JEZABEL'i

tefrikaya başlıyor.

No. 73 *YARIM AY* BİLMECE KUPONU No. 73

Bilmece No. 73

Bayan Muazzez Kaptanoğlu, arkadaşı Bayan Saadete sordu:

— Bu senenin en muvaffak balosu hangisi oldu?
— Hepsi biribirinden güzeldi amma, bana kalırsa:
[I . . . n . ul . a . ı . K . . um . . . l . s .] hepsine faikti.

Bu bilmeceyi doğru çözenlere armağanlarımız:

Birinciye: Beş gümüş lira; ikinciye: Üç gümüş lira; üçüncüye: İki gümüş lira; 4-15inciye: Yüz kuruşluk bir kitap; 16-30 uncuya: Elli kuruşluk bir kitap; 31-100üncüye: Yirmi beş kuruşluk bir kitap.

71inci sayımızda bilmeceyi güzel tertibe muvaffak olanlar arasından kur'a ile bir tanesini seçtik: İstanbul - Topkapı Maltepe Süel Lisesi sınıf 10/5 No. 2822 Hakkı Yılmaza düştü; aynen buraya dercediyoruz.

H	A	K	İ	K	A	T	■	D	■	T	■	A
A	■	O	■	A	■	E	B	E	V	E	Y	N
R	Ü	M	Ü	Z	A	T	■	S	■	R	■	A
İ	■	U	■	İ	■	İ	N	T	İ	K	A	M
K	A	T	O	L	İ	K	■	E	■	İ	■	U
A	R	A	Y	I	Ş	■	E	K	Â	B	İ	R
■	K	■	M	■	Ç	■	M	■	K	■	S	■
S	A	N	A	Y	İ	■	İ	T	İ	S	Â	F
4	■	A	■	O	■	A	N	A	D	O	L	U
M	A	Z	E	R	E	T	■	R	■	B	■	K
İ	■	İ	■	M	■	M	U	S	T	A	F	A
M	A	R	M	A	R	A	■	İ	■	C	■	R
İ	■	E	■	K	■	K	A	N	D	I	R	A

Bu bilmeceyi doğru çözenler arasında çekilen kurada kazananlar:

Bir altın yazı kalemi: İstanbul Unkapanı Nalburcılar sokağı Yediveren çıkmazı 73 No. lı evde Bay Rasim oğlu Hasan Özcan.

Bir gümüş yazı kalemi: Ankara Posta kutusu 403 Bay Fikret vasıtasile Hicran Öğütmen.

Yüz kuruşluk bir kitap: Vize askerlik dairesi başkanı kızı P. Akacun. İstanbul Askerî Tıbbiyeden Cihat. İzmit piyade alayı yedinci bölük komutanı Yüzbaşı Nedim Tanır. Ankara Maliye Vekâleti muntazam borçlar umum müdürlüğü memurlarından Mahmut Öztekin. Samsun evlenme memuru kızı Maide Özalp. İstanbul Cigaloğlu Şeref sokak No. 36 Neriman Epiker. İstanbul Süvari Binicilik Okulu Yarsubay S. Şecaattin. İstanbul Piyade Atış Okulu Recep Alpan.

Elli kuruşluk bir kitap: Bursa Erkek Lisesi 5 - A No. 1393 Talât Aykaç. Ankara -Etimesut- yatı okulu öğretmeni Zeynep Taneri. Adana Kömürpazarı civarında 2 No. lı Maliye şubesi yanında No. 71 de Muzaffer Özkaran. İstanbul Emirgân Aktarabdi sokak No. 3 K. Nadir. İstanbul Beşiktaş Abbasağa Kuyu sokak No. 28 Handan Somer. İstanbul Cibali tütün fabrikası eksper namzedi Sırrı Tarcan. İstanbul Maltepe Piyade Atış Okulu N. V. Karakaya. İstanbul Kasımpaşa Orta okul 157 Dilefser Ertuğbay. İstanbul Maltepe süel lisesi sınıf 10/5 No. 2822 Hakkı Yılmaz.

Yirmi beş kuruşluk bir kitap: İzmit Akçecami Muradiye sokak No. 14 radyo mütehassısı Mithat. Bursa Yeşil Sağlık cadde No. 33 Erdem Târan. Bursa Işıklar caddesi Necati bey mektbi yanında No. 14 te Melih Atalan. Ankara Cebeci Cumhur Başkanlığı filârmonik orkestrasında Cemal Oğuztaş. Ankara gümrükler tetkik müdirliği memurlarından Haşim Çağatay. Ankara Yenişehir Çankaya caddesi No. 31 Tura Apartman No. 1 Nevzat Fer. Samsun Tüm 15 veznedarı oğlu Lütfü Okay. Balıkesir N. B. öğretmen okulu sınıf II - B No. 271 A. Kemal Asıltekin. Diyarıbakır Piyade Alayı Bl. 2 Asteğmen Fethi Kürkçü. Gaziayıntap Lise 5 - A No. 665 pansiyoner Bahaddin. Mersin İleri ilkokulu başöğretmeni kızı Mefhar Arığ. Maraş Ortaokul sınıf 3 No. 55 Mehmet Deligönül. Eskişehir Hoşnudiye mahallesi Sökmen sokak No. 22 de Zehra Esin.

ON

SENE

GENÇLEŞTİM

Bundan böyle ihtiyar vedonuk bir hal alan teni, temiz ve genç bir hale soku beyazlaştırmak çok kolay bir iş. Sonunda fen, ten ve cildi iyice besleye maddeyi de keşfedip ortaya çıkardı. Bu madde uğuşturularak tene sürülünce mesamat tamamile açılıp serbest kalıyor. Çizgi ve buruşukluklar bertara oluyor, bazı cilde arız olan siyahımsı noktalar yokoluyor. Bu temizleyici ve besleyici madde yalnız: yeni "TOKALON„ kreminde vardır.

Bu maddede, harikulâde bir kuvet bulunduğu için, en çirkin yüzle bile za zaman da genç ve güzel bir hal alıyorlar

" TOKALON„ kreminin " Pembe„ renkli olanını gece yatmadan önc kullanınız. Uykunuzda derinizi tazelendirir. Sabahları ise " TOKALON„ kre minin "beyaz„ renkde olanını kullanınız. Tene bir beyazlık, bir serinlik veri

Beyaz "TOKALON„ üzerine sürülen podra bütün gün kuvetini muhafaz eder. Teniniz, cildiniz nekadar fena olursa olsun "TOKALON„ kremini kul lanmağa başladıktan sonra elde edeceğiniz neticeyi sevinçle karşılayacaksınız „TOKALON ile hiç "ummadığınız bir netice elde edeceğinize eminolabilirsin